

Sponzorem čísla jsou

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

165 let

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

ROČNÍK VIII
ČÍSLO 5/2004
ZDARMASjezd chemiků
v Ostravě

str. 4

Promoce 2004

str. 6

Kulatý stůl
s ministryní JUDr.
Petrou Buzkovou

str. 8-9

Fyzici z pěti
kontinentů
na VŠB-TUO

str. 14

Rozhovor s králem
Majálesu

str. 15

Skok přes kůži

str. 18-19

„Specializace v oboru se neobejde bez potřeby dalšího rozvoje intelektuálního kapitálu celého zaměstnaneckého osazenstva firmy a také bez přílivu nové krve, především se specializovaným vysokoškolským vzděláním zejména v oboru hutnictví, strojírenství a elektrotechniky. Nedílnou součástí naší personální strategie je projekt spolupráce se školami všech stupňů, přičemž jeho nejvýznamnější částí je právě spolupráce s VŠB-TU Ostrava.“

Říká ve svém úvodním slově předseda představenstva a generální ředitel TŽ, a.s.
Doc. Ing. Jiří Cenciala, CSC.

Co nabízíme?

Naše společnost Vám nabízí perspektivní pozici pro odstartování dalšího životního období. Můžete u nás začít budovat svou kariéru, profesně se rozvíjet a specializovat. Za tímto účelem bylo zřízeno Středisko nástupní praxe, v rámci něhož jsou absolventi seznámeni s firemní kulturou, vnitrofiremní komunikací, organizační strukturou, jednotlivými provozů a návazností výroby. Celý program nástupní praxe trvá necelý rok a je ukončen celkovým zhodnocením. Úspěšní absolventi nacházejí další uplatnění v Třineckých železárnách, a.s.

TŘINECKÉ ŽELEZÁŘNY

MORAVIA STEEL

TŘINECKÉ ŽELEZÁŘNY, a.s.
Průmyslová 1000, 739 70 Třinec-Stará Město
Tel: 558 531 111, fax: 558 531 831
Personální práce a odměňování
Tel: 558 532341, 558 535076, fax: 558 532181
www.tzx.cz

Vážení studenti,

na začátku 90. let uplynulého století se v naší společnosti, díky neuváženým výrozkům hrstky politiků, začaly šířit velmi negativní názory vůči některým tradičním průmyslovým odvětvím. Jedním z nich bylo i hutnictví. Tendenční názory a z nich pramenící nevhodná rozhodnutí, bohužel způsobily českému hutnímu průmyslu nejen velké materiální škody se značnými sociálními důsledky v postižených regionech, ale také nadlouho negativně poznamenaly veřejné mínění. Vývoj světového hutnictví za posledních patnáct let pak tyto názory jednoznačně negoval.

Dnes se jen velice zvolna daří měnit tento obraz v očích české veřejnosti opět k lepšímu. Nedělám si iluze o tom, že toto průmyslové odvětví bude v blízké budoucnosti vesměs pozitivně vnímáno, ostatně nikdy tomu tak nebylo ani v minulosti. Přesto se domnívám, že naše hutnictví, jako tradiční součást českého průmyslu, má v jeho měnění se struktuře opodstatněné a stále nezastupitelné místo. Ostatně ti z vás, kteří trochu sledují poslední vývoj ve světovém hutnictví, mi dají zřejmě za pravdu, že by bylo velice krátkozraké utlumovat perspektivní odvětví, které se dynamicky rozvíjí a u nás má navíc nejen solidní technologickou základnu a velkou tradici, ale také kvalitní zásemi pro přípravu a seberealizaci vysokoškolsky vzdělaných odborníků.

Významným článkem českého průmyslu jsou TRINECKÉ ŽELEZÁRNY, které si v letošním roce připomínají 165. výročí svého založení. Během tohoto období se železárny v Třinci postupně staly jedním z nejvýznamnějších československých průmyslových podniků. Už ve třicátých letech minulého století ovládaly zhruba třetinu československého trhu s ocelářskými produkty. Také v současnosti vyrábějí třetinu celoroční tuzemské produkce oceli. Výrobky TŽ prodává mateřská akciová společnost MORAVIA STEEL prostřednictvím své obchodní sítě u nás i v dalších více než 50 zemích celého světa. TRINECKÉ ŽELEZÁRNY jsou největší českou ocelářskou soukromou firmou, s převládajícím domácím kapitálem, když jejich většinovým vlastníkem je a.s. MORAVIA STEEL.

TRINECKÉ ŽELEZÁRNY se ve své strategii orientují na maximální zúročení přednosti technologického a lidského potenciálu firmy, cestou postupně specializace v oboru ocelářské výroby a zpracování dlouhých válcovaných produktů. Zvyšování podílu ušlechtilosti sortimentu a výrobků s vyšším stupněm finalizace je v naší firmě jedním z rozhodujících dlouhodobých cílů. Naši strategii orientujeme takovým směrem, abychom lépe eliminovali výkyvy na trhu s ocelí a zároveň také zvyšovali přidanou hodnotu našich výrobků. Upřednostňujeme proto především výrobní program, který zahrnuje kolejnice, uhlíkové dráty, elektrody, mikrolegované a cementační oceli, automatové oceli a oceli se zvýšenou obrobitelností, legované oceli určené k zušlechtní, řetězové, pružinové, ložiskové, šroubářenské a také kovářenské oceli. Mezi nejnáročnější sortiment vůbec patří dodávky pro automobilový průmysl, který kromě samozřejmě 100% kvality požaduje u bezpečnostních dílů také evidenci v celém technologickém toku.

Specializace v oboru, kterou naše firma nastoupila, vyžaduje také intenzivnější vtažení většího počtu zaměstnanců do řešení problémů souvisejících s výzkumem a vývojem, s větším využíváním nových poznatků vědy v naší praxi, se zaváděním progresivních technologií, s rostoucími nároky na kvalitu obsluhy technologických zařízení a dalšími požadavky. To se samozřejmě neobejde bez potřeby dalšího rozvoje intelektuálního kapitálu celého zaměstnaneckého osazenstva firmy a také bez přílivu nové krve, především se specializovaným vysokoškolským vzděláním zejména v oboru hutnictví, strojírenství a elektrotechniky.

Nedílnou součástí naší personální strategie je projekt spolupráce se školami všech stupňů, přičemž jeho nejvýznamnější částí je právě spolupráce s VŠB-TU Ostrava. O jeho dobré úrovni svědčí získání ocenění v celostátní soutěži „Credit Suisse Zaměstnavatel roku 2004“ – HR Excellence Award 2004 v kategorii Akademické programy. Řešení tohoto projektu se týká jak již zmiňovaného strategického cíle rozvoje intelektuálního kapitálu, tak personálního zajištění potřeb firmy kvalifikovanými zaměstnanci hlavně technických oborů. Pro absolventy vysokých škol bylo v rámci projektu vytvořeno „Středisko nástupní praxe“, jehož hlavním posláním je řízení nástupní praxe. Jeho fungování se nám velice osvědčilo a dnes přináší své první ovoce. V současné době je nastartován již čtvrtý běh tohoto střediska, který je znovu naplněn novými absolventy. Potěšitelné je, že si můžeme do uvedeného střediska vybírat ze stále širšího počtu uchazečů z řad vysokoškolských absolventů nám potřebných a požadovaných studijních oborů. U převažující většiny z nich je velký předpoklad, že najdou ve firmě své uplatnění, zajímavou práci, možnost další seberealizace a také slušné finanční ocenění s řadou dalších sociálních výhod.

Naše firma, patřící dlouhodobě mezi nejvýznamnější a zároveň i úspěšné průmyslové podniky v České republice, nabízí mladým lidem uplatnění ve stále perspektivním průmyslovém oboru. Věřím, že naši nabídku na zaměstnání bude v budoucnu nadále zvažovat stále široký okruh vysokoškolsky kvalifikovaných odborníků.

Doc. Ing. Jiří Cienciala, CSc.
Předseda představenstva a generální ředitel TŽ, a.s.

AKADEMIK ČASOPIS VŠB-TUO

Vydává:
INFOCENTRUM VŠB-TUO

Redakční rada:

Ing. Šárka Vilamová, Ph.D.
šéfredaktorka
Ing. Roman Kozel, Ph.D.
Doc. Ing. Jiří Lošák, CSc. – FBI
Doc. PhDr. Jana Geršlová, CSc. – EkF
Ing. Irena Svatošová – FAST
Prof. Ing. Arnošt Pokorný, CSc. – FS
Renáta Kremserová – FEI
Doc. Ing. Petr Žůrek, CSc. – HGF
Prof. Ing. Dana Křištofová, CSc. –
– FMMI
PhDr. Daniela Zemanová –
– Katedra společenských věd
Mgr. Naděžda Peřinová –
– Katedra jazyků
RNDr. Irena Durdová, Ph.D. – KTVS
Mgr. Daniela Tkačíková –
– Ústřední knihovna
foto: Josef Polák

Redakce:

INFOCENTRUM VŠB-TUO
Studentská 1770 (E320)
700 32 Ostrava-Poruba
tel./fax: 597 326 375
(icentrum@centrum.cz)
http://ic.vsb.cz

Sazba a tisk:

ASEITA spol. s r.o.
Studentská 1770/C
700 32 Ostrava-Poruba
tel.: 596 996 218

Distribuce:

vlastní

Náklad:

5.000 kusů

Uzávěrka příštího čísla:

29. 10. 2004

Toto číslo vyšlo:

29. 9. 2004

Změna programů je vyhrazena
pořadatelům

Platnost každé akce doporučujeme
ověřit telefonicky

Za obsah reklamy odpovídá zadavatel

**Obsah příspěvků se nemusí shodovat
s názorem redakce**

ISSN 1213-8916

Sjezd chemiků v Ostravě

Letošní druhý zářijový týden na VŠB-TUO byl ve znamení chemie. Po 18 letech se opět v Ostravě konal Sjezd asociací chemických společností, v pořadí již padesátý šestý. Po čtyři dny v prostorách naší univerzity rokovali chemici z Česka, Slovenska i okolních států. Sešlo se jich na šest set. Organizátorem setkání byla Ostravská pobočka České společnosti chemické. O krátký rozhovor jsme požádali předsedu organizačního výboru sjezdu doc. Ing. Petra Pánka, CSc. z Katedry chemie FMMI, který je zároveň předsedou Ostravské pobočky České společnosti chemické.

Pane docente, můžete čtenářům blíže představit Českou chemickou společnost, která byla pořadatelem 56. sjezdu asociací chemických společností?

ČSCH patří k nejvýznamnějším a nejstarším učeným společnostem v naší zemi. Navázala na společnosti sdružující chemiky v Českých zemích od roku 1866. Jejím posláním je podpořit a hájit zájmy chemie v oblasti výzkumu, průmyslu i na všech úrovních vzdělávání. Značná část úsilí je věnována popularizaci chemie mezi laickou veřejností. V současnosti sdružuje více než 3000 chemiků. Naši sesterskou organizací je slovenská Asociácia chemických a farmaceutických spoločností, s níž velmi úzce spolupracujeme. Např. sjezdy chemiků se konají střídavě v Čechách a následující rok pak na Slovensku. Příští sjezd je naplánován do Vysokých Tater.

Ostravská pobočka ČSCH znovu obnovila svoji činnost před nedávnem. Mohl byste přiblížit čtenářům její poslání?

ČSCH je organizována na principu odborných skupin (těch je 26) a oblastních poboček (7 v ČR a jedna v USA). Ostravská pobočka zahájila svoji činnost počátkem šedesátých let minulého století a nepřetržitě fungovala do počátku devadesátých let. Mezi zakládající členy a mnohaleté funkcionáře patřili např. prof. Jirkovský, prof. Neiser, prof. Tržil, prof. Zvolský, RNDr. Benátský. Ve věku devadesátých let došlo k oslabení členské základny, která se opírala téměř výlučně o akademickou sféru, poslěze pak k přerušování činnosti pobočky. Podnět k obnově vzešel z potřeby efektivnější spolupráce akademické sféry s průmyslem.

Jedním z našich hlavních úkolů, je popularizace chemie na veřejnosti a tím i odbourávání strachu z chemie, pozitivní ovlivňování úrovně chemického vzdělávání, včetně péče o talentované studenty. Ostravská pobočka ČSCH chce být prostředníkem spolupráce středních a vysokých škol v oblasti modernizace výuky chemie, hledání cest jak učinit chemii pro mládež přitažlivější. Léta se podílíme na organizování chemických olympiád, letos k tomu přibyl pořádkání celostátní soutěže mladých analytiků pro studenty VŠ. V současné době má naše pobočka ČSCH něco přes 70 členů a tento počet hodláme v dohledné době podstatně zvýšit zejména novými členy z řad studentů nejen obou ostravských univerzit, ale chceme důrazněji oslovit i středoškolačky.

Byl ostravský sjezd něčím výjimečný?

Co do počtu účastníků byl největším za posledních 20 let. Potěšující je skutečnost, že přes 30% účastníků byli mladí do 30 let. Sjezd ukázal, jak je prospěšné upevňování vztahů mezi průmyslovou sférou a akademickým prostředím. Zdůrazňují oboustranně prospěš-

Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc. při plenární přednášce

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc. při přijetí primátorem na radnici

né. Mottem sjezdu bylo „Chemie uhlí a uhlíkatých materiálů pro 21. století“. Chtěli jsme podtrhnout význam uhlí pro rozvoj regionu v minulosti, ale upozornit rovněž na to, že uhlí zdaleka neřeklo své poslední slovo. K perspektivám uhlí a uhlíkatých materiálů byla zaměřena i úvodní plenární přednáška, kterou přednesl prof. Roubíček.

Do programu sjezdu, který probíhal v 15 sekcích, byly jako nové zařazeny Fytochemie, Sekce mladých a sekce Chemie uhlí, produktů jejich zpracování a chemie uhlíkatých materiálů. Nové byly i soutěže - Soutěž o nejlepší poster a Chem Talent 2004, jehož smyslem bylo ocenit nejlepší přednášku studentů či doktorandů. Finanční částku pro ocenění tří nejlepších v obou

Účastníci sjezdu

soutěžích poskytli sponzoři BorsodChem MCHZ, s.r.o. a pardubický Cheming, a.s. Ocenění bohužel putovala mimo Ostravu.

Před vlastním sjezdem jsme se rozhodli uspořádat přehlídku užitečné a zajímavé chemie pod názvem „Chemie patří k životu“. Hlavními aktéry přehlídky byli především studenti chemických oborů z OU, VŠB-TUO a UP v Olomouci. Pro děti byly připraveny efektní pokusy a nejrůznější soutěže s chemickou tematikou (chemické puzzle, pexeso, soutěž ve stavění modelů molekul, ...). Ti starší si mohli nechat vyčistit zlaté a stříbrné šperky ultrazvukem, zanalýzovat přinesenou slivovici či jiný destilát pomocí plynové chromatografie nebo nechat provést analýzu vody či kontrolu kvality UV filtru slunečních brýlí. Akce se setkala u ostravské veřejnosti s velkým ohlasem.

Lesku slavnostnímu zahájení sjezdu v Divadle A. Dvořáka dodala přítomnost zástupců řady evropských chemických společností, rektora VŠB-TUO, zástupců Akademie věd ČR, MŠMT, francouzského attaché pro vědu, jakož i četných zástupců firem regionu. Pan primátor přijal na radnici delegaci zástupců asociací chemických společností a organizátorů sjezdu.

Příprava takovéto rozsáhlé akce si jistě vyžádala nemalé úsilí.

Na sjezd jsme se připravovali celý rok. Je třeba říci, že přípravy byly zajišťovány zcela amatérsky. Čtyřčlenný výbor naší pobočky ČSCH byl rozšířen o další organizátory z řad pedagogů i studentů VŠB-TUO a OU. Význam sjezdu pro Ostravu podtrhl fakt, že záštitu převzal hejtmán Moravskoslezského kraje i primátor Ostravy. Generálním sponzorem sjezdu byl BorsodChem MCHZ, s.r.o., bez jehož pomoci a spoluúčasti řady dalších firem by nemohl být sjezd uskutečněn v takovém rozsahu.

Účastníci sjezdu ocenili bohatý doprovodný program, který zavedl zájemce do zajímavých míst v okolí Ostravy a Pobeškydí, do Divadla J. Myrona či do planetária. Pro sportovně založené účastníky byl po celou dobu konání sjezdu k dispozici moderní sportovní areál VŠB-TUO.

Rád bych využil této příležitosti, abych poděkoval všem, kteří se na přípravě a zdárném průběhu sjezdu podíleli.

Děkuji za rozhovor a přeji Vám, aby se ostravským chemikům podařilo jejich záměry naplnit.

Ing. Šárka Vilamová, Ph.D.

Foto: archiv konference

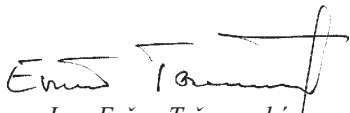
Vážení pedagogové a studenti,

dovoľte, abych vás pozdravil na počátku nového akademického roku. Obracím se k vám nejen jako předseda správní rady školy, ale také jako absolvent Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava.

Blahopřeji škole k zahájení výstavby nové auly a centra informačních technologií a musím říci, že vám a budoucím studentům docela závidím, když si vzpomenu na svá studia systémového inženýrství a na hardwarové a softwarové vybavení, s jakým jsme tehdy, na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let, pracovali.

S velkým uspokojením rovněž sleduji postupující proměnu celé školy od původní hornicko-hutnické specializace v moderní polytechniku současného stříhu. Nemálo k tomu přispělo i nedávné založení nových fakult – Fakulty stavební a Fakulty bezpečnostního inženýrství, která má reálnou šanci stát se předním národním výzkumným a studijním centrem v oblasti krizového řízení, prevence a likvidace následků katastrof a podobně. Tomuto ambicióznímu cíli se snažím napomáhat i jako hejtman kraje zprostředkováváním kontaktů a vazeb na nejrůznější odborné instituce doma i v zahraničí.

Vážení pedagogové a studenti, přeji vám, aby tento akademický rok byl pro vás rokem úspěšným, jak z pohledu vaší osobní práce a vašeho studia, tak z pohledu rozvoje a rozkvětu celé školy.

Ing. Evžen Tošenovský
Hejtman Moravskoslezského kraje

Vážené kolegyně, kolegové, milí studenti!

Vstupujeme do nového akademického roku 2004/2005 poprvé jako instituce, která má naplňovat pojmy Evropský vzdělávací prostor a Evropský výzkumný prostor. Jistě si řada z Vás položí otázku, do jaké míry jsme na tuto naši novou roli připraveni a jak naše VŠB-TUO může přispět k budování znalostní společnosti dle evropských standardů.

Snahou vedení školy i jednotlivých fakult je realizovat změny, které umožní naplnit přirozenou strukturu vzdělávací činnosti v základním bakalářském studiu uplatnitelném na trhu práce i v pokročilých magisterských programech navazujících na bakalářská studia a které umožní významně posílit přípravu pro výzkumnou a vývojovou činnost ve vybraných oborech.

Naše univerzita má plnou autonomii v tom, jak dosáhnout uvedené změny, nicméně stát drží v rukou ten nejdůležitější nástroj – finance a logicky nastavuje mechanismus financování orientovaný na kvalitativní i kvantitativní výkonnostní ukazatele.

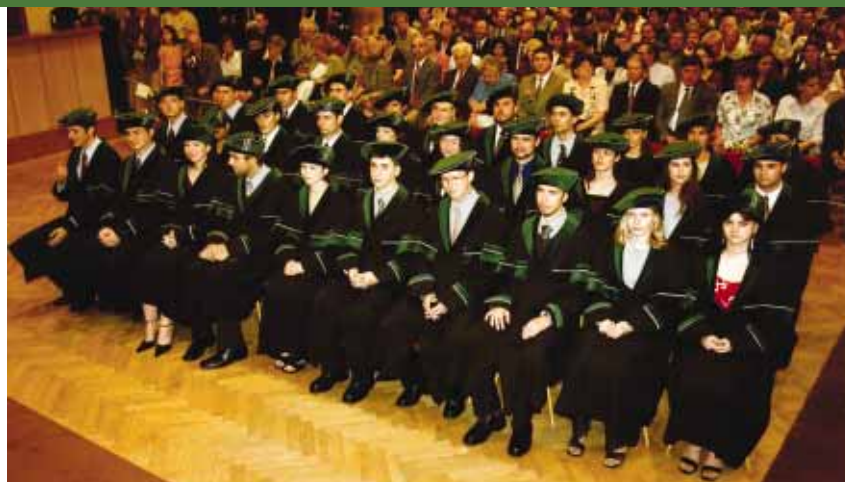
Nemůžeme proto být nadále spokojeni se situací, kdy škola je mnohdy považována některými studenty jen za přestupnou stanici pro jinou životní dráhu, stejně tak však nemůžeme akceptovat přístup některých pedagogů, jejichž nárokům nevyhoví např. 80 % studentů.

Věřím, že společným úsilím se nám v nastávajícím roce podaří realizovat další kroky v rozvoji naší VŠB-TU Ostrava a k jejímu zařazení mezi kvalitní vysokoškolské instituce, jejichž absolventi jsou úspěšní na domácím i evropském trhu práce.

Prof. Ing. Tomáš Čermák, CSc.
Rektor

Promoce 2004

Celkem třicetkrát zazněly slavnostní akademické famfáry u příležitosti promoci 1979 bakalářů a inženýrů, absolventů VŠB-TU Ostrava v červnu 2004. Všichni letošní absolventi obdrželi společně s inženýrským nebo bakalářským diplomem zdarma další dokument, tzv. Diploma Supplement neboli Dodatek k diplomu. Tento dvojjazyčný dokument shrnuje v češtině a angličtině údaje o absolvovaném studijním programu včetně výpisu všech vykonaných zkoušek a dosaženého hodnocení. Jeho struktura je v souladu s jednotnou osnovou stanovenou Evropskou komisí, Radou Evropy a organizací UNESCO/CEPES. Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava je první univerzita v České republice, která přistoupila k plošnému a bezplatnému vydávání Dodatku k diplomu všem absolventům. V souladu se závěry konference ministrů v Berlíně 2004 by tento Dodatek k diplomu měly od roku 2005 vydávat všechny vysoké školy.

Slavnostní chvíle zakončení studia, složení absolventského slibu a převzetí diplomu z rukou děkana před vědeckou radou fakulty prožili letošní absolventi poprvé v absolventských talárech. Zvýšila se tak důstojnost slavnostního aktu promoce navozena již účastí akademických funkcionářů v talárech s řetězy zvyrazňujícími jejich pravomoci a odpovědnost.

Prof. Ing. Petr Noskiewič, CSc.

Prorektor pro studium

Foto: archiv

Slavnostní zakončení 12. ročníku Univerzity III. věku na HGF VŠB-TUO

Univerzita III. věku se stala samozřejmou součástí studia na řadě vysokých škol České republiky. Ne jinak je tomu i na Hornicko-geologické fakultě VŠB-TUO, kde proběhl v akademickém roce 2003/2004 již její 12. ročník. Cílem této formy celoživotního vzdělávání je nejen otevřít univerzitní prostředí širší veřejnosti, ale hlavně seznámit starší občany s novými vědeckými poznatky, s vývojem poznání dané vědní oblasti i popularizovat nové vědecké objevy. Dalším neméně důležitým posláním U3V je kromě uspokojování vzdělávacích potřeb seniorů rovněž rozšíření jejich sociálních kontaktů, umožnění setkání s podobně smýšlejícími lidmi, navazování nových přátelství apod., což vede k celkovému zvyšování kvality seniorského života.

Letošní ročník Univerzity III. věku na HGF byl slavnostně ukončen 26. května 2004, kdy 42 absolventů převzalo za účasti rektora VŠB-TUO prof. Ing. Tomáše Čermáka, CSc., děkana Hornicko-geologické fakulty prof. Ing. Jaroslava Dvořáčka, CSc., vedoucího Institutu geologického inženýrství doc. Ing. Radomíra Grygara, CSc. a vedoucího Geologického pavilonu Ing. Miloše Duraje diplomy školy. Akademičtí představitelé pak ve svých vystoupeních vysoce ocenili neutuchající touhu studentů – seniorů po dalším vzdělávání a popřáli

absolventům mnoho dalších úspěchů v jejich intelektuální aktivitě.

Cyklus Univerzity III. věku, sestávající stejně jako v minulých ročnících ze dvou semestrů, byl naplněn přednáškami z různých geovědních a jim příbuzných oborů. V zimním semestru byly přednášky sestaveny do výukových bloků s názvy Nauka o Zemi, Dekorační a drahé kameny a Prevence k omezení zdravotního rizika při cestách do zahraničí. V letním semestru pak byla výuka zaměřena na hydrogeologii, životní prostředí, zdroje nerostných surovin a problematiku radioaktivity. Přednášky se konaly jedenkrát týdně v prostorách Geologického pavilonu prof. F. Pošepného, jedna z přednášek se zaměřením na astronomii se konala také na Hvězdárně a planetáriu J. Palisy.

Přednášející pedagogové, kterým patří za tuto nezjištnou aktivitu velký dík, se snaží koncipovat své přednášky populárně – naučnou formou tak, aby přitom zároveň nedošlo ke snížení odborné stránky výuky.

Součástí programu 12. ročníku U3V byla rovněž dvoudenní exkurze do oblasti Českomoravské vrchoviny, s hlavním zaměřením na přiblížení posledního dobývaného uranového ložiska v ČR - ložiska Rožná, kde je těžba prováděna s. p. DIAMO, závodem GEAM Dolní Rožínka. Mimo to však byla navštívena celá řada dalších lokalit a technických, přírodních i kulturních památek tohoto regionu.

Univerzita III. věku na HGF VŠB-TUO bude pokračovat i v dalších letech, protože je patrný neutuchající a nadále se zvyšující zájem lidí vyššího věku o tuto formu celoživotního vzdělávání. Program přednášek bude dále rozšiřován a inovován, např. s částečným zaměřením do stále žádanější oblasti práce s výpočetní technikou a internetem, ale i v rámci klasických oborů geologického a environmentálního inženýrství.

Ing. Martina Polášková
Geologický pavilon prof. F. Pošepného

Sraz absolventů HGF

V pátek 21. května 2004 se uskutečnilo setkání absolventů Hornicko-geologické fakulty, oboru Ložisková geologie po 45 letech od ukončení školy. Z původních 33 studentů končících obor v roce 1959 (z nichž byli i čtyři zahraniční studenti) se v prostorách Geologického pavilonu prof. Pošepného sešlo 10 bývalých spolužáků. Ostatním to neumožnil současný zdravotní stav či časové důvody a někteří již nejsou naživu.

Tehdy před lety se absolventi – ložiskáři rozešli podle obdržených umístěnek do podniků po celé republice. Nastoupili do praxe v OKR, uranových i rudných dolech a jejich profesní dráha se vyvíjela v převážné míře i nadále ve spojení s hornictvím a geologií. Mnozí z nich dosáhli ve svém oboru významného postavení, avšak na svou Alma Mater, jenž je vybavila vzděláním pro jejich další odborné zrání, a ke které se jistě váží i nostalgické vzpomínky na studentská léta, mají stále krásný vztah. Proto také velmi ocenili projev děkana HGF prof. Ing. Jaroslava Dvořáčka, CSc., jenž přišel setkání absolventů pozdravit, a který přítomným přiblížil vývoj VŠB-TUO a především Hornicko-geologické fakulty za takřka půlstoletí od jejich ukončení studia. Hovořil o vlivu politiky útlu

mu hornictví na báňské školství, zdůraznil nutnost a schopnost školy vypořádat se s touto situací, informoval o transformaci fakulty a jejich perspektivách i o změnách a možnostech dnešního studia na fakultě. Mezi účastníky setkání

přišel také vedoucí Institutu geologického inženýrství doc. Ing. Radomír Grygar, CSc., který vyjádřil potěšení nad vztahem absolventů ke své bývalé škole a pohovořil s účastníky o současném dění na fakultě a institutu.

Po krátké besedě u kávy a prohlídce sbírek Geologického pavilonu se absolventi vydali na Hvězdárnu a planetárium J. Palisy. V odpoledních hodinách navštívili Vědecko-technologický park Ostrava a poté Důl P. Cingr, patřící pod Průmyslové muzeum v Ostravě. Večerní setkání u jednoho ze svých kolegů pak bývalí spolužáci plně využili k výměnám novinek ze svého osobního i profesního života, ke vzpomínkám na svá studentská léta a své pedagogy a na řadu převážně úsměvných historek z této doby. A protože geologové jsou lidé hodně aktivní, pokračoval program srazu absolventů i druhý den, a to návštěvou Hornického muzea a Hacklberské stoly ve Zlatých Horách a dále exkurzí na vodním díle Dlouhé stráně.

Ing. Martina Polášková
Geologický pavilon prof. F. Pošepného
Foto: Ing. Jiří Malíš

Kulatý stůl s ministryní JUDr. Petrou Buzkovou

S členstvím České republiky v EU jsou spojeny i nové požadavky na zvyšování odborných kompetencí manažerů i nové požadavky na růst manažerských disciplín, které musí být zvládnány a v praxi uplatňovány (a tedy včas a v požadovaném rozsahu vyučovány).

Česká průmyslová sféra, která touto situací trpí, obviňuje naše školství z nedostatečné připravitelnosti potřebám trhu práce, stát pak z nedostatečné podpory zaměstnávání absol-

Jaká je ale současná realita v této oblasti? Jak jsou připraveny na tuto novou roli naše střední a vysoké školy, univerzity a ostatní vzdělávací instituce? Jak funguje partnerství podniků a univerzit v oblasti řízení? Jaké jsou potřeby zajištění a řízení procesů věda – výzkum – inovace jako základ vzniku a udržení konkurenceschopnosti?

Těmito a dalšími tématy a otázkami se zabýval Kulatý stůl Comenia s ministryní školství JUDr. Petrou Buzkovou pořádaný tentokrát z podnětu Ing. Zbyňka Frolíka, generálního ředitele společnosti LINET Slaný.

Většina z přítomných účastníků se shodla v tom, že pro budoucnost úspěšného podnikového řízení je charakteristická mimořádná náročnost na znalosti, schopnosti a dovednosti lidí a jejich řízení a neustálé zdokonalování směrem k maximální podnikové efektivitě a produktivitě. (Buzková, Frolík, Trnka, Petříková a další).

Dále bylo rovněž konstatováno, že řada studií, výstupů projektů i vlastních praktických zkušeností poukazuje na to, že spojení teorie a praxe není dosud uspokojivě řešeno, což se negativně promítá do absencí v odbornosti inženýrů a v konečném důsledku do zpomalení procesů, vedoucích k excelenci. (Girstlová, Frolík, Jahn a další).

Další poznámky se nesly plně v kontextu výroků „*Naši studenti mají velice dobré encyklopedické znalosti v tom kterém oboru, hůře je ale užívat v praxi. Mají horší schopnost kreativity a neumějí moc dobře pracovat v týmech.*“ (Wilhelm, Petříková, Hofman, Ježek a další).

V rámci rozpravy zazněla ještě další konkrétnější hodnocení, která vymezila mezery absolventů – inženýrů, ale i techniků (středoškoláků) v aplikačních dovednostech, v komunikačních schopnostech, v manažerských znalostech. Ty z firem, jejichž managementy zvládly požadavky tržního hospodářství a prosperují, hledají nejen inženýra či technika - specialistu, ale zároveň obchodně zdatného manažera. Tato skutečnost tedy neplatí pouze pro absolventy vysokých škol, ale i pro absolventy středních a odborných škol. (zástupce Svazu průmyslu, zástupci podnikatelské sféry a další).

Na tomto místě je si třeba uvědomit, že uvedený problém má své konkrétní podoby, které se mohou u jednotlivých společností – podniků značně lišit (výrobní, obchodní, projektové). Jak tedy vypadá praxe? Mnohdy i naučení správným teoretickým schémátům moderního podnikání (strategie, vize, motivování, hodnocení výkonů ...) stojí absolventi tváří v tvář podnikateli, který je má přijmout do práce a ptá se: „Umíš prodat mou

komoditu?“, „Najdeš nové klienty?“, „Udržíš si ty současné?“, „Umíš tvořit a inovovat?“ (Frolík, Hofman a další).

A možnosti řešení? Střední i vysoké školy by měly aktivněji vstupovat do podnikatelské sféry a obstarávat pro své studenty praktické úkoly a zadání na základě skutečných situací a aktuálních potřeb firem. Posluchači by pak prospěli věci několika způsoby. Firmám, které tímto získají přehled o mladých, perspektivních absolventech s možností odzkoušet si je „zadarmo“, dále sobě, neboť si prakticky ověří svoje nabyté teoretické poznatky a znalosti a značně se tak přiblíží realitě v prostředí tvrdé konkurence. Naposledy učitelům, neboť ti se budou muset odpatout od svých často rutinních postupů, srovnat si své hluboké teoretické znalosti s potřebami dneška, aby se svými studenty nejen udrželi krok, ale byli jim i platnými partnery na cestě k úspěšnému zařazení do pracovní praxe. (Wilhelm, Buzková a další).

Diskutovanou oblastí byla v neposlední řadě i situace v odměňování čerstvých absolventů vysokých škol a univerzit. Ti jsou zaměstnávání za plat odpovídající často vyšší podpory v nezaměstnanosti nebo jen o málo vyšší. Po absolventech je požadována praxe, kterou však dosud neměli možnost získat, což je zkušenost pro absolventy velmi demotivující. V ČR vzniká vrstva dlouhodobě nezaměstnané mládeže, odkázané na sociální podpory či nelegální aktivity a snahy o řešení tohoto problému např. pomocí systému rekvalifikací, jsou zatím neúčinné. (Matyáš, zástupce Svazu průmyslu a další).

ventů. V mnohém je tato kritika oprávněná, svůj podíl viny za nezdravý vývoj však nesou často firmy samy (viz předchozí odstavec).

U kulatého stolu byla představena i nová aktivita směřující do zvyšování znalostního potenciálu pracujících nazvaná Pracujeme chytřeji. Vzniká tak snaha vytvořit multimedialní kampaň podporovaná českou televizí, českým rozhlasem, hospodářským i lidovým tiskem a některými vysokými školami. Účelem kampaně bude jednoduchým způsobem ukazovat a diskutovat nejlepší techniky práce a komunikace v různých pracovních prostředích a zapojení co největšího podílu „mozků“ i na úrovni pracujících, nižšího a středního managementu při přidávání hodnoty v pracovním procesu. (Frolík, Hofman, Petříková a další).

Závěry:

Jaká je tedy realita soudobé české firmy a budoucího absolventa jenž do ní vstoupí? Ten musí především splnit následující očekávání a být tím, kdo umí formulovat vize s využitím informací o vnitřním i vnějším prostředí firmy, kdo umí promítnout tuto vizi do roviny nástrojů strategie a chce vizi a strategii sdělit všem zaměstnancům. Dále umí strategii rozložit do podoby konkrétních cílů pro jednotlivce i týmy, umí lidi motivovat na základě reálných individuálních potřeb a následně zhodnotit jejich výkon. Musí být tedy nejen dobrým vedoucím, ale i lidem týmu a vést je ke stálému hledání, tvořivosti, učení se a zlepšování.

Bylo by tedy zapotřebí nabídnout zájemcům takové formy vzdělávání, nejlépe dopl-

něné příklady z praxe těch úspěšných, které zajistí snadnou a přehlednou orientaci a usnadní rozhodnutí o případné volbě vzdělávací aktivity s cílem zvýšit znalostní vybavenost pracovníků.

Pevně věříme, že realizací nově připravované kampaně Pracujeme chytrěji, se současnou podporou našich médií, napomůžeme všechny dlouhodobě diskutované náměty a požadavky všech zainteresovaných stran

co nejrychleji a nejefektivněji uvést do praktického života našich firem.

Prof. Ing. Růžena Petříková, CSc.
Ředitelka Domu techniky Ostrava
Foto: fa LINET

Žofín 2004

8. dubna 2004, půl třetí odpoledne, Praha, Žofínský palác. Něco se chystá. Z barev převládá červená a výzdoba sálu, koše plné květin i trio trubačů napovídá, že se bude dít něco hodně významného.

Prostor vyplňuje napětí a očekávání, které umocňují již tak dost slavnostní atmosféru. Půl čtvrté. Předsálí se pomalu zaplňuje lidmi ve slavnostních oblecích... Finále soutěže Manažera roku právě začíná. Většina z nás určitě o této přehlídce úspěšných vedoucích pracovníků již někdy slyšela, ale pokud jsme to nezažili osobně, představy o samotném průběhu slavnostního odpoledne mohou být různé.

Protože mám možnost vidět zástupce podnikatelské špičky takto pohromadě poprvé a nejsem zatížen pohledem přímého účastníka klání kapitánů za svým jasně stanoveným cílem? Jde o nejlepší výsledky, pověst, největší podíl na trhu, nejvyšší kvalitu firmy, ve které manažer působí?

Soutěž, napadá mě, je vlastně závod. V čem všem nebo o co je možné soutěžit? Kdo nejrychleji, nejdále, nejvíce, nejpřesněji, nebo o nejlépe sehrané a motivované týmy, využívající energie spojených sil, důvěřující svému lídrovi, jdoucí za svým jasně stanoveným cílem? Jde o nejlepší výsledky, pověst, největší podíl na trhu, nejvyšší kvalitu firmy, ve které manažer působí?

V soutěži o manažera roku rozhoduje mnoho kritérií, zejména těch, které se vztahují k hospodářským výsledkům firmy a podílu manažera na jejich splnění. Je hodnocen osobní přínos na rozvoji a úspěšnosti společnosti, včetně úrovně osobních kvalit a manažerských dovedností, uplatňování mo-

derních metod podnikového řízení a jejich účinnost. Pozadu rozhodně nezůstává ani vytvoření dobrého jména firmy. Za každou společnost jsou přece lidé a podle nich je společnost posuzována.

Okamžik oficiálního zahájení se blíží. Mnoho účastníků soutěže se osobně zná, pozdravy, podávání rukou, úsměvy, většina z nich se dnes nevidí poprvé. Každý z nich pravděpodobně myslí na to, zda to bude právě on, ten nejlepší. Některým se možná kromě každodenních povinností promítá, co úsilí a prá-

ce bylo třeba, aby se zde mohli objevit. Sál na Žofíně se rychle plní, finalisté jsou uváděni na svá místa, nic není ponecháno náhodě. Hlasy utichají. Vyhlášení začíná.

V sále zní fanfára na počest všech přítomných, na počest budoucích vítězů. Postupně zazní jméno každého finalisty soutěže, ministr průmyslu a obchodu České republiky osobně předává ocenění, pamětní list a přidává osobní gratulaci. Napětí stoupá. Přicházejí na řadu tituly manažera roku odvětví. Být nejlepší ve své profesi. Přání každého, kdo dělá práci celou svou duší.

V okamžiku, kdy je vyhlášen Manažer roku odvětví poradenství a vzdělávání můj zájem dostupuje vrcholu. A je to tam. Na stupně vítězů je vyvolávána prof. Ing. Růžena Petříková, CSc., ředitelka Domu techniky Ostrava a dlouholetý pracovník VŠB – TU Ostrava (v současnosti řádná profesorka Katedry řízení jakosti FMMI). Opět zní zasloužené fanfary. Jistými kroky stoupá na pódium před zraky téměř půl tisícovky lidí a objektivy televizních kamer. Poté se otáčí čelem ke všem přítomným a s kytcí v rukou poslouchá. Moderátor Jan Rosák předčítá během devadesáti vteřin charakteristiku ženy, která dala své práci, firmě celé své já a přivedla ji mezi elitu. Devadesát vteřin není mnoho na dvanáct let činnosti, navíc velmi úspěšné.

Nelze být lídrem společnosti a uspět v soutěži, aniž by za ním stála silná, dravá a znalostmi vybavená firma. A nemůže být silné, konkurenčně schopné společnosti, bez vynikajícího kapitána, který ji k tomu vede. V případě manažera roku odvětví „poradenství a vzdělávání“, prof. Ing. Růženy Petříkové, CSc., ředitelky Domu techniky Ostrava a řádné profesorky naší prestižní univerzity – VŠB-TU Ostrava.

Ing. Pavel Hercík
Náměstek ředitele Domu techniky Ostrava
a absolvent VŠB-TU Ostrava
Foto: autor

Dar společnosti Intel pro rozvoj moderních technologií

Dne 25. června 2004 navštívili naši školu zástupci společnosti Intel, aby Laboratoři mobilních geoinformačních technologií za přítomnosti rektora a děkanů FEI a HGF slavnostně předali dar této společnosti Intel® PCA Lab (Intel® Personal Internet Client Architecture). Díky tomuto daru tak bude moci naše univerzita značně rozšířit své výzkumné a vývojové zázemí v oblasti mobilních informačních a geoinformačních technologií a pracovat na náročných úkolech.

Kromě samotného Intel PCA dodala naši škole společnost Intel ve spolupráci s firmou AutoCont rovněž čtyři výkonné PC systémy založené na procesorech Intel® Pentium® 4 s technologií Hyper-Threading.

„Hardwarové a softwarové nástroje poskytnuté společností Intel pomohou studentům vyvíjet aplikace pro přenosná zařízení a mobilní telefony,“ uvedl k tomu Piotr Pagowski, Territory Manager Intel pro CEE region. „Studenti VŠB-TUO tak budou moci dále rozvíjet své praktické dovednosti v tomto oboru a pracovat na vývoji a výzkumu svých projektů.“

„Dar firmy Intel nám umožní vybudování společné výzkumné a vývojové základny pro oblast mobilních informačních a geoinformačních technologií mezi Institutem geoinformatiky HGF a Katedrou informatiky Fakulty elektrotechniky a informatiky,“

řekl vedoucí Institutu geoinformatiky doc. Ing. Petr Rapant, CSc. „Na tomto pracovišti bude probíhat výzkum a vývoj mobilních technologií pro oblast inteligentních dopravních systémů, krizových služeb, řízení distribuovaných týmů apod. Podpoří i společný základní výzkum obou pracovišť v oblasti logiky a umělé inteligence pro koordinaci autonomních systémů vytvořením zázemí pro praktické ověřování teoretických závěrů.“

Architektura Intel PCA (Intel® Personal Internet Client Architecture) je otevřená architektura pro výrobce zařízení, aplikací a poskytovatele služeb – s její pomocí mohou vyvíjet řešení a služby levněji a rychleji. Výsledkem je nižší cena pro koncové uživatele.

Společnost Intel je největším světovým výrobcem mikroprocesorů, a zároveň je předním výrobcem počítačových, síťových

a komunikačních produktů. Podrobné informace o společnosti Intel jsou k dispozici na www.intel.com/pressroom.

Ing. Šárka Vilamová, Ph.D.
Tajemnice rektora
Foto: archiv

Pramet Tools, s.r.o. potřetí na půdě VŠB-TU Ostrava

Na 60 zástupců průmyslových podniků Moravskoslezského kraje zasedlo 2. září 2004 v posluchárně B4 VŠB-TU Ostrava, aby se zúčastnili technického semináře na téma „Novinky a představení sortimentu nástrojů Pramet“. Byla to v několika posledních letech již třetí akce tohoto druhu, kdy ve spolupráci s Katedrou obrábění a montáže Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava prezentovaly podniky Pramet Tools, s.r.o. a SHM, s.r.o. výsledky svého výzkumu a hlavně novinky své produkce těsně před jejich uvedením na veřejnost v rámci Mezinárodního strojírenského veletrhu 2004 v Brně.

Seminář oficiálně zahájil proděkan Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava prof. Ing. Antonín Víteček, CSc., Dr.h.c. Účastníci dále přivítali a své spolupracovníky krátce představili doc. Dr. Ing. Josef Brychta za pořádající Katedru obrábění a montáže a Ing. Roman Maršíček za Pramet Tools, s.r.o.

V dalším průběhu pak v rychlém sledu následovaly přednášky seznamující posluchače s novinkami firmy Pramet Tools, s.r.o. v oblasti

soustružení (destičky s utvařečem OR, materiál 6610, doplnění sortimentu destiček pro obrábění Al), frézování a vrtání (nové nástroje s destičkami ODMT, materiály řady 7000, destičky RDHX a nové nástroje pro vrtání). Firma SHM, s.r.o. ústy svého zástupce, RNDr. Pavla Holubáře, seznámila účastníky semináře s filosofií jedné z nejprogressivnějších firem v České republice v oblasti povlakování obráběcích nástrojů.

Závěr dopoledního programu semináře obstaral doc. Dr. Ing. Ivan Mrkvica z pořádající Katedry obrábění a montáže, který ve svém příspěvku prezentoval výsledky výzkumů prováděných s nástroji výše jmenovaných firem.

Odpolední část semináře byla věnována praktickým ukázkám obrábění nástroji firmy Pramet Tools, s.r.o. ve firmě Vítkovice strojírenství, a.s.

Akce byla hodnocena jako velmi přínosná, a to nejen zúčastněnými posluchači, ale i zástupci prezentujících se firem, za což patří dík organizátorům i všem vystupujícím odborníkům. Byla dalším krokem k žádanému zintenzivnění spolupráce školy s průmyslem.

Doc. Dr. Ing. Ivan Mrkvica
Organizační garant semináře
Foto: Ing. Jiří Kratochvíl

K životnímu jubileu doc. Ing. Zdeňka Pešata, CSc.

29. srpna 2004 oslavil pan docent Pešat významné životní jubileum.

Narodil se v roce 1929 v rodině živnostníka v Ostravě-Michálkovicích. Po maturitě na Gymnasium v Matiční ulici v Ostravě studoval na Strojní fakultě ČVUT v Praze. Studium ukončil v roce 1952. Po absolvování vojenské presenční služby nastoupil jako mladý inženýr do konstrukce koksovy Nové Huti v Ostravě-Kunčicích. Pracoval v různých vedoucích funkcích, naposled jako vedoucí údržby koksovy NH. V roce 1961 nastoupil na místo odborného asistenta tehdejší Katedry dopravnictví Fakulty báňského strojnictví VŠB v Ostravě. Vedl výpočtářská a konstrukční cvičení z předmětů, týkajících se dopravních zařízení v hutnických provozech. Spolu s Ing. M. Bosákem rozvíjel a zdokonaloval měřic

í metody v oblasti sypaných materiálů a podílel se na budování měřicích standardů pro určování základních parametrů sypaných hmot. Byly tak položeny základy později vzniklé laboratoře sypaných hmot. Koncem šedesátých let se připravoval na získání vědecké hodnosti kandidáta technických věd. Z politických důvodů však disertační práci v oboru Stavba dopravních strojů a zařízení obhajoval až v roce 1991. Docentem v oboru Transportní zařízení byl jmenován v roce 1990.

Od roku 1978, kdy odešel do důchodu prof. Patrman, převzal výuku předmětů o dopravě v hutích v celém rozsahu včetně přednášek. V letech 1990 – 91 byl vedoucím Katedry dopravních a úpravnických

zařízení. Do důchodu odešel v roce 1994, externě však působil dále, zajišťoval přednášky z předmětu Teorie dopravních strojů a byl členem komise pro státní závěrečné zkoušky absolventů a komise pro doktorandské zkoušky až do roku 1999.

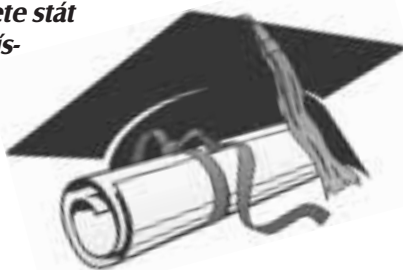
Pan docent Pešat udržuje pravidelný kontakt s kolektivem Institutu dopravy do dnešních dnů. Recenzuje bakalářské a diplomové práce studentů, konzultuje problémy našich laboratoří a zúčastňuje se společenských akcí Institutu dopravy. Byl a je oblíben i u současných pracovníků našeho pracoviště.

Do dalších let přejeme panu doc. Ing. Zdeňku Pešatovi, CSc. hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a dobré pohody.

*Za kolektiv pracovníků Institutu dopravy
Prof. Ing. Karel Bailotti, CSc.*

Studenti, umíte správně historicky oslovit volené akademické funkcionáře na vysokých školách?

Mezi pedagogické tituly v České republice patří docent a profesor. Docentem se můžete stát po splnění předepsaných podmínek (získání doktorského vědeckého titulu Ph.D., pedagogické praxe, vypracování a obhajobě habilitační práce). Profesorem pak po dosažení titulu docent a po úspěšném profesorském řízení. Docenty jmenuje rektor příslušné vysoké školy a profesory prezident republiky.

Mezi volené akademické funkcionáře patří děkani jednotlivých fakult a rektori vysokých škol. Jejich funkční období je tříleté. Po zvolení si děkani a rektori jmenují své zástupce, proděkany a prorektory. Společně pak řídí a odpovídají za chod svých fakult a vysokých škol.

Zatímco při oslovení pedagogů si počínáme občansky, při oslovení volených funkcionářů škol se zachovávají tradiční historická oslovení. Tato oslovení odrážejí jejich mimořádnost, váženost, úctu a dokonce velkolepost a vznešenost.

Převážná většina z vás nestudovala latinu, a proto správně oslovit latinsky tyto

funkcionáře, vám činí potíže. Nuže tedy, jak byste si měli počínat.

Rektor vysoké školy

Magnificence (nebo **Jeho Magnificence**), od latinského *magnificentia* – velkolepost, vznešenost, nádhernost, okázalost.

V ústním či písemném oslovení: **Magnificence** (nebo vznešeněji **Vaše Magnificence**) popřípadě **Vaše Magnificence, vážený pane rektore...**

Při oslovení více rektorů: není vžit a neuznává se počestného tvaru, a proto by mělo být použito latinského výrazu pro plurál **Magnificentiae** [-cié].

Děkan fakulty

Spectabilis (od latinského – viditelný, nádherný, sličný, obdivuhodný).

V ústním či písemném oslovení: **Spectabilis** (někteří dřívější profesori užívali **Jeho Spectabilis**) případně **Spectabilis, vážený pane děkane...** (v důvěrném oslovení možno použití i počestného tvaru **Spectabile**)

Při oslovení více děkanů: **Spectabiles** případně **Spectabiles, vážení páni děkani.**

Obřadný, slavnostní titul vysokoškolského profesora

Honorabilis (od latinského – čestný, úctyhodný).

V ústním oslovení: **Honorabilis.**

Při oslovení více profesorů: **Honorabiles.**

Až budete oslovovat nebo psát a podávat svoji žádost při studijním neúspěchu a směřovat ji na akademicky volené funkcionáře, správně je latinsky oslovte. Vaše žádost či dopis nezapadne mezi ostatní stohy papíru a předpokládám, že bude přednostně a kladně vyřízena.

*Prof. Ing. Miloslav Herčík, CSc.
Katedra ochrany životního prostředí
v průmyslu*

INZERCE

**Ubytování
pro studenty**

CONSULTING servis s.r.o. nabízí ubytování pro vysokoškolské studenty.

K dispozici jsou tři, dvou a jednolůžkové komfortní pokoje,
v ceně od 3200 - 3500 Kč/osoba/měsíc.
Budova je situována v centru Ostravy.

tel: 603 965 327 nebo 602 200 269 web: <http://www.ubytovaniprostudenty.cz>

Výsledky pilotního projektu „Prototyping Manager“ v rámci programu Leonardo da Vinci

Evropský program Leonardo da Vinci je program orientovaný na podporu kvality, inovace a evropské dimenze odborného vzdělávání. Cílem programu je zlepšovat dovednosti a kompetence osob procházejících odborným vzděláváním na středních, vyšších a vysokých školách se záměrem zlepšovat jejich zaměstnatelnost, usnadňovat uplatnění mladých lidí na evropském trhu práce a zlepšovat adaptabilitu lidí na probíhající technologické a organizační změny. Program nabízí několik typů projektů (podrobné informace na <http://www.nvf.cz/leonardo/>) a mezi nimi tzv. pilotní projekty, které jsou nástrojem ke zlepšování kvality a k podpoře inovací odborného vzdělávání. Výsledkem těchto projektů bývá např. osnova kurzu, učební text, výukový software apod.

Pilotního projektu s názvem „Prototyping Manager“ se účastnila i pracovní skupina z Fakulty strojní VŠB – TU Ostrava pod vedením doc. Mostýna. Partnery projektu byly jak vzdělávací instituce – Istituto Tecnico Industriale „Leonardo da Vinci“, Itálie, Politecnico di Milano, Itálie, Dublin Institute of Technology, Irsko, Escola Superior de Tecnologia Setubal, Portugalsko, Universitatea Tehnica din Cluj-Napoca, Rumunsko, tak instituce regionální státní správy – Provincia di Milano, Itálie, Po liedra Association Romania, Rumunsko, dále průmyslové firmy – Finint – Triton s.r.o., Česká republika, Sintec s.r.l., Itálie, Model Car s.r.l., Itálie a nakonec také firma zabývající se řízením jakosti – Itinera s.r.l., Itálie.

Projekt byl zaměřen na vytvoření vzdělávacích modulů v oblasti rychlého vytváření prototypů technologií „Rapid Prototyping“, jak na úrovni středoškolské, tak na úrovni vysokoškolského vzdělávání a vzdělávacích kurzů. Technologie Rapid Prototyping je založena na vytváření složitého prostorového tělesa vytvrzováním tenkých vrstev tekutého polymeru laserem, nebo nanášením tenkých vrstev plastu 3D tiskárnou, popř. spékáním tenkých vrstev práškového materiálu. Výsledkem mohou být velmi složité prostorové součásti a i funkční sestavy, jak je vidět na následujícím obrázku.

Projekt byl zahájen rozsáhlým průzkumem v partnerských zemích projektu, založeném na společném dotazníku. Cílem bylo získání informací o dostupnosti této technologie a o zájmu firem o eventuální vzdělávání odborníků v oblasti Rapid Prototyping. Na základě databáze Agentury pro regionální rozvoj bylo v našem regionu osloveno 139 firem, zabývajících se výrobou součástí z oblasti strojírenství, elektrotechnického průmyslu, výroby plastů, ale i firem zabývajících se navrhováním šperků apod.

Jednoznačným výsledkem průzkumu ve všech partnerských zemích byl zájem o přípravu odborníků v oblasti metod a nástrojů rychlého vytváření prototypů technologií Rapid Prototyping. Přitom v partnerských zemích (zejména Itálie, Irsko a Portugalsko) jsou zařízení Rapid Prototyping různých technologií relativně dobře dostupná (tisíce zařízení) a existuje silná nabídka služeb – vytváření prototypů na zakázku. I v České republice existuje v různých firmách a na univerzitách řada zařízení Rapid Prototyping a také je široká nabídka služeb. Jednou z českých firem pracujících v oblasti Rapid Prototyping je např. firma MCAE Systems, s.r.o. (<http://www.mcae.cz>), která nabízí služby v oblasti rychlého vytváření prototypů a také dodává zařízení Rapid Prototyping americké firmy Stratatsys, založené na technologii FDM.

Na základě společného průzkumu byl specifikován soubor znalostí tzv. manažera technologie Rapid Prototyping, tj. člověka, který by ve firmách spolupracoval s konstrukčními odděleními a připravoval technická data pro technologii Rapid Prototyping a případně na vlastním zařízení tyto prototypy vytvářel. Ve spolupráci s jednotlivými partnery byl následně vytvořen program středoškolského maturitního studia,

pomaturitních specializačních kurzů a na partnerských univerzitách byly vytvořeny společné osnovy nových předmětů z oblasti Rapid prototyping. Tyto předměty budou podle charakteru jednotlivých univerzit doplněny do stávajících studijních programů především technologického zaměření, popř. bylo doporučeno vytvořit nové obory bakalářského studia. Nyní po ukončení projektu budou jednotlivé partnerské organizace usilovat o dopracování jednotlivých předmětů či oborů (skripta, technické zázemí) a o jejich případnou akreditaci.

Pracovní skupina projektu na FS VŠB–TUO zařadila nové předměty do návrhu nového oboru bakalářského studia. Alternativně mohou být tyto předměty doplněny do stávajících technologických programů. Jedná se v této fázi pouze o návrh, realizace výuky těchto nových předmětů či oboru je relativně velmi finančně nákladná – nejmenší zařízení rapid prototyping technologie FDM stojí kolem 70 tis. euro. Přesto je možnost rozšíření stávající nabídky studia perspektivní zejména v současné době, kdy je patrný jistý nezajem o klasické, na „železo“ orientované obory. Potvrzuje to také silný zájem firem z oblasti výroby plastů v našem regionu. V současné době se Fakulta strojní pokouší získat zařízení Rapid Prototyping na základě spolupráce s Vědecko-technologickým parkem Ostrava podáním společného grantu. Podrobné výsledky projektu jsou k dispozici také na web stránkách Fakulty strojní - <http://www.fs.vsb.cz/>.

Doc. Dr. Ing. Vladimír Mostýn
Katedra robototechniky FS
Foto: archiv

INZERCE

VAŠE DIPLOMOVÁ PRÁCE ? NAŠE STAROST !!!

DIPLOMKY A VŠE KOLEM NICH :

- barevné i čb kopírování (tisk z disket, CD)
- precizní a rychlá vazba **ceny Vás potěší...**
- promoční oznámení, vizitky, pozvánky...

www.musalkova.cz !!! novinka !!!
promoční oznámení on-line

Chelčického 8
Ostrava 1

tel.: 596 126 083

fax: 596 128 871

e-mail: knihar@iol.cz

mobil: 603 575 616

603 516 713

KNIHAŘSTVÍ

JANA MUSÁLKOVÁ

PO-ČT...7.00-17.00

PÁ.....7.00-14.00

v centru za rest. BANÍK

HGF na veletrhu dekoračního kamene

Veletrhy v tuzemsku i zahraničí nejsou nic neobvyklého. Známe veletrhy strojírenské, potravinářské, spotřebního zboží a jiné. Výstava, kde se lze setkat s mnohatunovými bloky hornin nejrůznějších barev, rozřezanými a naleštěnými deskami kamene a různorodými stroji a zařízeními sloužícími k výrobě těchto produktů, je již méně obvyklá.

Takový byl veletrh dekoračních kamenů, který pod názvem Carrara Marmotec byl pořádán 26.–29. 5. 2004 v italské Carrare – centru světového průmyslu těžby a zpracování mramoru. Město je situováno v úpatí Apuánských Alp na relativně úzkém pruhu roviny oddělující horský hřbet od moře. Sedimentární vápenec byl v geologické minulosti vystaven žaru a tlaku vulkanické činnosti, která zhruba desetikilometrový úsek metamorfovala v krystalický vápenec, mramor, známý od římských dob svou sněhobílou barvou s občasnými šedými odstíny, který používal i Michelangelo. Horský masiv vypadá jako by na řadě míst měl sněhovou pokrývku, jde však o odvaly po těžbě mramoru, která intenzivně probíhá dodnes a dala vznik celému odvětví zpracování dekoračního kamene.

V tomto prostředí je každoročně pořádán veletrh zaměřený na mramor, ale i jiné horniny používané pro dekorační a stavební účely, který přitahuje podnikatele, obchodníky, architekty, odborníky v oboru, ale i obdivovatele krásy neživé přírody.

Jako zástupci Hornicko-geologické fakulty jsme měli příležitost zúčastnit se letošního ročníku díky organizačnímu zajištění firmy Kámen Ostroměř s.r.o. zabývající se těžbou a zpracováním hořického písčkovce, konkrétně na základě nabídky jejího ředitele pana Ing. Pavla Bartáka, Ph.D.

Každoročně pořádaná výstava nabízí těženy, řezané a zpracované mramor, žulu, travertín a jiné dekorační horniny, sochy, umělecké objekty, strojní zařízení lomů pro těžbu a manipulaci, příslušenství, nástroje a abraziva pro zpracování kamene, speciální služby a publikace. Výstavní komplex v části Marina di

Několikatunový blok iránského onyxu

Povrchová těžba sněhobílých carrarských mramorů

Desky leštěného sodalitického granitoidu

Carrara zabírá 95 000 m², z toho 75 000 m² pod širým nebem a zbytek v halách, z nichž dvě konferenční haly jsou vybaveny profesionálním zařízením a kapacitami pro tento druh akcí – sekretariáty, víceúčelovým sálem, tiskovým střediskem, restaurací atd.

Nejzajímavější částí výstavy jsou bezesporu velké bloky těžného kamene přesahující výšku lidské postavy a vážící několik tun, naleštěné desky hornin zcela neobvyklých barev a výrobky z těchto hornin. Letošním favoritem veletrhu byl onyx v podobě suroviny i výrobků. Kde rozmanitost přírody nestačí, „pomůže“ jí člověk. Viděli jsme „umělé horniny“ složené z rozřezaných barevných araukaritů (zkřemenělých dřev), což by se dalo chápat jako snaha o využití suroviny, ale zakomponování zkamenělin amonitů do pegmatitové desky se vymyká přírodě a jejím zákonům, pomíneme-li estetické hledisko.

Výhodou byla skutečnost, že řada firem měla vzorky hornin normalizovaných rozměrů, které byli ochotni rozdat, takže po projití expozice byl vytvořen základ sbírky vzorků dekoračních hornin, která bude umístěna v Geologickém pavilonu fakulty.

Neméně zajímavá byla i návštěva lomu, kde se mramor dobýval v komorách odřezáváním v podstatě řetězovými pilami, ve srovnání s výrobky pro lesníky měly ovšem obří rozměry. Doprava bloků mramoru úzkými cestami horských úbočí vedla k obdivu nad manévrovacími schopnostmi italských řidičů nákladních vozů. Vzorků mramoru na odvalech bylo podstatně více, než jsme byli schopni nabrat, takže zůstal důvod pro návštěvu tohoto vysoce profesionálního veletrhu a lomů na sněhobílý mramor někdy v budoucnu.

Prof. Ing. Jaroslav Dvořáček, CSc.
Prof. Ing. Vladimír Slivka, CSc.
Hornicko-geologická fakulta
Foto: Ing. Pavel Barták, Ph.D.

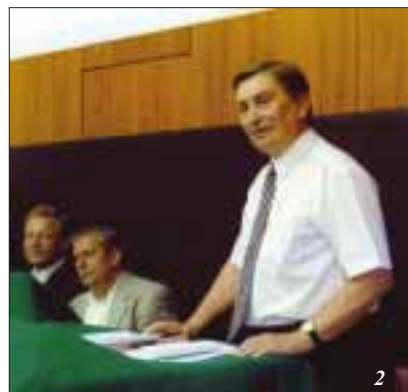
Fyzici z pěti kontinentů na VŠB-TUO

Ve druhé polovině července tohoto roku mohl každý student, pracovník či návštěvník areálu VŠB-TU Ostrava zaregistrovat neobvykle bohatou vlajkoslávu na prostranství před hlavní budovou univerzity. Víatala 157 účastníků konference „GIREP 2004 – Teaching and Learning Physics in New Contexts“ ze 37 zemí všech kontinentů, která se v areálu naší univerzity konala ve dnech 19.–23. července 2004.

Hlavním organizátorem konference byla ostravská pobočka Jednoty českých matematiků a fyziků, spoluorganizáteli Institut fyziky VŠB-TU Ostrava a Katedra fyziky Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity. Konference se uskutečnila za společenské garance hejtmána Moravskoslezského kraje pana Ing. Evžena Tošenovského, primátora města Ostrava pana Ing. Aleše Zedníka, rektora VŠB-TU Ostrava

středě 21. 7. 2004 věnované exkursím a poznávacím zájezdům) probíhalo jednání v deseti sekcích věnovaných souvislostem a aplikacím fyziky s dalšími vědními obory (medicína, biologie, umění, apod.), technickou a průmyslovou prací. V sekcích bylo předneseno kolem osmdesáti příspěvků, kromě toho bylo publikováno 24 posterů, u nichž včetně praktických ukázek postupů při výuce fyziky probíhaly nej-

Především pro naše zahraniční hosty byl připraven také doprovodný program. Exkurzemi na Důl Staříč, do muzea v Kopřivnici, návštěvou Štramberku, Janáčkových Hukvald, Hradce nad Moravicí, Arboreta v Nových Dvorech, zájezdem do Olomouce a Krakova i projížďkou historickou tramvají Ostravou jsme chtěli představit zahraničním hostům také naše město, region – jeho tradice, minulost i současnost. Na to navázal i závěrečný společenský večer v duchu „Skoku přes kůži“. Přes tlumočení jeho průběhu se naši hosté usilovně snažili zapojit v češtině a po celý večer se dobře bavili. Na přiloženém fotu (č. 4) vidíme v družné zábavě účastníky z Itálie, Německa, Francie, USA a Japonska při závěrečné „Kanafasce“.

pana prof. Ing. Tomáše Čermáka, CSc. a rektora OU pana doc. Dr. Miroslava Baara. Díky pochopení rektora VŠB-TUO mohla konference probíhat na naší univerzitě a využívat přednostně všech služeb a výhod, které zázemí naší univerzity pro podobné akce poskytuje.

Zahájení konference v pondělí 19. června 2004 za přítomnosti garantů (viz foto č. 1 a 2) předcházelo v neděli přátelské setkání účastníků. Po úvodních vystoupeních hostů započala konference plenárním jednáním, v plénu pak konference pokračovala od pondělí do pátku vždy v dopoledních hodinách, kdy bylo předneseno šestnáct stěžejních přednášek vybraných programovým výborem konference. Přednášky byly věnovány novým trendům výuky fyziky na všech stupních škol. Nemalá pozornost v nich byla věnována hledání cest k řešení dlouhodobého celosvětového problému – přiblížení a zefektivnění fyzikálního a všeobecně přírodovědného vzdělávání mladé generaci. Mezi významnými přednášejícími – Hideo Kawada (Japonsko), Ton Ellermeijer (Nizozemí), Zofia Golde-Meyer (Polsko), Lennart Häggström (Švédsko), Pilar Segarra (Mexiko), Christina Hart (Austrálie), Dean Zollman (USA), Robert Lambourne (Velká Británie), Francoise Chauvet (Francie) byly účastníky konference (viz foto č. 3) pozorně přijaty také přednášky kolegů Jaromíra Pištory, Vladimíra Vašinka z Institutu fyziky VŠB-TUO a kolegů Vladimíra Špundy z Katedry fyziky Přírodovědecké fakulty OU.

V odpoledních hodinách pak (s výjimkou

živější diskuse. Zcela prakticky byla zaměřena sekce pro využití počítačů ve výuce fyziky, kde byly prezentovány nejnovější výukové programy autorů z celé řady zemí. Mimořádnou akcí pak byla „večerní fyzikální show“ skupiny japonských fyziků kolem prof. Hideo Kawady. Skupina fyziků nazývající se „Stray Cats“ předvedla během dvouapůlhodinového programu spoustu experimentů, které svou jednoduchostí a průkazností mohou vhodným využitím přispět k popularizaci fyziky. Část svého vybavení naši japonská hosté věnovali Institutu fyziky VŠB-TUO.

Vycházíme-li z ohlasů účastníků konference a z celého jejího průběhu ve srovnání s dřívějšími konferencemi (Barcelona, Toruň, Lund), můžeme být spokojeni. Jak po odborné, tak i společenské stránce byla představiteli světových a evropských fyzikálních společností hodnocena velmi dobře (viz foto č. 5 – potlesk hostů při závěru konference) a i organizátoři mají nyní s odstupem měsíce pocit dobře vykonané práce.

Úspěch konference je spojen s dlouhodobou organizační prací členů ostravské pobočky JČMF, pracovníků Katedry fyziky Přírodovědecké fakulty OU a především 13 pracovníků Institutu fyziky HGF VŠB-TUO, kolegů a kolegyně Janurové, Kucharčukové, Tyrnerové, Rašnerové, Fojtka, Vašinka, Staňka, Lesnáka, Luňáčka, Pištory, Cipriana, Foldyny a kolegyně Doležalové z Katedry matematiky. Jejich práce mohla být úspěšná díky významné materiální pomoci VŠB-TUO, OU, Magistrátu města Ostrava, Úřadu Moravskoslezského kraje a dvou hlavních sponzorů konference – firmy AutoCont CZ, Ostrava a firmy Mechanika Prostějov. Všem patří uznání a dík.

Věřím, že si zahraniční účastníci odvezli do všech světadílů nejen nové poznatky a zkušenosti, ale také hezké vzpomínky na areál naší univerzity, pracovníky naší univerzity, město Ostravu a celý moravskoslezský region, stejně jako na pobyt v České republice.

Prof. RNDr. Petr WYSLYCH, CSc.
Předseda organizačního výboru konference
a předseda ostravské pobočky JČMF

Rozhovor s králem Majálesu 2004

Králem posledního ročníku Majálesu byl v květnu t. r. zvolen náměstek primátora města Ostravy Ing. Vít Ruprich. Vzhledem k tomu, že při svém zvolení leccos akademické obci slíbil a není pochyb, že naší univerzitě může jako zástupce města (náměstek pro ekonomický rozvoj města a předseda Dozorčí rady Vědecko-technologického parku Ostrava (VTPO) výrazně pomoci, přinášíme Vám dnes s králem Majálesu aktuální rozhovor.

Jak se Vám v současné době vládne?

V první řadě musím říci, že mě zvolení za Krále Majálesu skutečně potěšilo. V podstatě jsem byl před nějakým časem taky student, takže je možno konstatovat – lide student-ský, vládá věci tvých se k tobě znovu navrátila. Samozřejmě, že to není jen o té „vládě“ ale zejména o komunikaci se studenty, která přes INFOCENTRUM VŠB-TUO a některé fakulty probíhá tak, aby člověk znal neustále potřeby nebo to, co se vyvíjí z pohledu potřeb školy a z pohledu potřeb studentů a jejich budoucího uplatnění. Mám-li tedy odpovědět na položenou otázku – díky spolupráci s akademickou obcí se mi vládne velmi příjemně.

Při svém zvolení jste slíbil zasadit se o rozvoj školy, jak se tento úkol snažíte naplnit?

Při svém zvolení jsem samozřejmě mnohé slíbil. Vzpomínám si, že něco bylo slíbeno humorně v rámci májového veselí, to asi nebudeme plnit, to byly ty výhody pro studentky. Ale teď vážně, myslím si, že se podařilo zapojit zástupce školy (prorektora pro studium) i studentů (zástupce INFOCENTRA) do grantové komise města. Tato komise uděluje stipendia studentům, kteří pokračují ve svém studiu doma nebo v zahraničí, takže tady se, myslím si, něco daří. Zároveň město vypisuje další podpůrné programy pro nejrůznější zájmová sdružení a studentské organizace, stejně tak jako pro podporu pořádání významných akcí, konferencí, seminářů apod. I na tomto poli, pokud vím, byla univerzita úspěšná.

Co dělá vedení města pro uplatnění absolventů škol?

Další významnou věc, kterou vidím pro spolupráci města a VŠB-TUO jsou akce, jako je Symbióza. Město vidí jako velmi důležité, a řekl bych přímo nezbytné nutné, udržení mladých nadaných absolventů vysokých škol na území našeho města. A právě z tohoto důvodu si myslím, že akce jako je např. Symbióza na VŠB-TUO, by město mělo podporovat nejen finančně, ale i organizačně. Dále je to otázka dobudování Vědecko-technologického parku Ostrava u VŠB-TUO. Může to být způsob jak umístit studenty ve významných firmách, které by mohly do Ostravy přijít. Ve VTPO je už několik zahraničních softwarových firem a chystá se ještě v letošním roce výstavba další multifunkční budovy. Věřte, že město Ostrava má nemalý zájem o rozvoj VTPO a

dokumentuje to i vyčleněnými finančními prostředky.

Spousta našich studentů žije na kolejkách. Můžete nějak ovlivnit i možnosti vyžití mladých lidí v našem městě?

Město investuje, nebo chce investovat, nemalé prostředky do sportovního vybavení. Daří se nám to nejen na sportovištích SAREZY (Sportovní a rekreační zařízení města Ostravy – pozn. redakce), ale pro vrcholový sport se dobudovávají další tréninkové plochy např. na městském stadionu ve Vítkovicích. V příštím roce by se měla ve spolupráci s městským obvodem zkulturnit ulice Stodolní, mimo jiné i vybudováním pěší zóny. Další záležitostí je

přitažení významných kulturních a sportovních akcí do města, jako je ME ve futsalu, které se uskuteční v příštím roce v Ostravě.

Na druhou stranu si myslím, že je důležité a že se to i daří, zapojení zástupců pedagogů a studentů do mnoha komisí na území města nebo na území městských obvodů. I ti studenti, kteří bydlí v Ostravě, by se mohli zajímat o to, co se ve městě děje, a možná se i účastnit některých akcí, které město dělá, přímo aktivně.

Jaký je Váš názor na studium technických oborů, mají perspektivu nebo jsou trendem spíše obory humanitní?

Ostrava je od nepaměti průmyslovou metropolí kraje. S tím pochopitelně souvisí i potřeba kvalitních mladých technicky orientovaných inženýrů, které naše firmy potřebují a jejichž nedostatek začínají v určitých oborech pociťovat. Trend v Ostravě, jak jsem již naznačil, je takový, že město bude podporovat VTPO při VŠB-TUO, připravuje se další průmyslová plocha tzv. Zóna nad Porubkou v Porubě, kde by se měly umístit firmy, které vytvářejí tzv. větší přidanou hodnotu, většinou softwarové firmy apod. A tady určitě vznikají příležitosti pro zaměstnání mladých lidí. Nejednou jsem se při příchodu zahraničních investorů setkal s jejich obavou, zda je v našem regionu dostatek kvalifikovaných inženýrů, a to zejména ve strojírenských oborech a v odvětvích informačních technologií.

Na druhou stranu si je třeba říct, že Ostrava vychází z jakéhosi černého dědictví uhlí a oceli, a je zájem, aby tady významné podniky z této oblasti působily. Dnes už jsou firmy zaměřeny trochu jinak, rozvíjejí se výroby s větší přidanou hodnotou, tzn. nelze zapomenout na to, co tu bylo, ale k tomu přidat moderní technologie. Z tohoto pohledu ve VTPO, kde je VŠB-TUO velice aktivní, vidím pro uplatnění studentů VŠB-TUO nemalé možnosti. Humanitní směr dalších vysokých škol na území města, ať je to OU nebo soukromá VŠP může dodat Ostravě náboj nejen toho technického zaměření, ale prostě i humanity. Vzájemné skloubení je určitě zajímavé pro město a jeho občany.

Co byste chtěl vzkázat našim čtenářům závěrem?

Že bych rád i nadále plnil své sliby, které jsem jako král dal. A také, že bych si rád vyslechl další názory na to, jak by město mohlo do budoucna studentům i pedagogům VŠB-TUO pomáhat. Víte, politikové často nemusí z radnice vidět věci přesně tak, jaké ve skutečnosti jsou, a člověk už není nejmladší, na Stodolní nechodí každý večer (ale pouze v sobotu – pozn. red.) a různé názory někdy nemá možnost si vyslechnout.

Děkuji za rozhovor

*Ing. Jaroslav Želasko
Foto: archiv*

Začněte svůj studentský život
s 200 000 Kč v kapse

Založte si ČSOB Studentské konto od 15. 9. do 15. 10. 2004.

Získáte osobní účet s povoleným přečerpaním, platební kartu Maestro Student zdarma a jako bonus studentskou slevovou kartu ISIC. A také možnost zúčastnit se naší soutěže o finanční podporu při studiu. Cesta ke stipendiu může být snadnější, než si myslíte. Stačí vyjádřit svoji představu bohatého studentského života jednou SMSkou. Ti nejoriginálnější získají odměnu ve výši až 200 000 Kč. Navíc prvních 1500 z vás, kteří si založí ČSOB Studentské konto, získá originální batoh s ledvínkou. Zastavte se ve kterékolí pobočce ČSOB nebo na www.csob.cz

ČSOB
Pro bohatší život

ČSOB Studentské konto

www.csob.cz

Studenti mohou na svůj účet vyhrát i 200 tisíc korun

Atraktivní výhru spojenou se zábavnou soutěží připravila pro své nové klienty z řad studentů banka ČSOB. Za pouhou jednu „esemesku“ s nápaditým sloganem nabízí až 200 tisíc korun. Ocenění budou i autoři druhého a třetího nejoriginálnějšího nápadu, jimž ČSOB připsá na účet po 100 tisících korunách.

Úkol soutěže je velmi jednoduchý – vymyslet co nejzajímavější slogan na téma „Pro bohatší studentský život“. Soutěž se uskuteční v době od 15. září do 15. října tohoto roku. Každý student může v té době poslat na číslo 9030906

sms-zprávu se soutěžním sloganem. Pokud zároveň uzavře v průběhu stanovené doby ČSOB Studentské konto a jeho slogan bude vyhodnocen jako jeden z nejoriginálnějších, vyhrává.

Ani ti, jejichž slogany neuspějí, však neodejdou s prázdnou. Prvních 1500 zájemců o ČSOB Studentské konto okamžitě získá zdarma praktický batoh s ledvinkou.

Zřízení ČSOB Studentského konta nabízí banka studentům zdarma, stejně jako vedení účtu a zasílání pravidelných výpisů po celou dobu studia. Další výhodou oproti běžným účtům je bezplatné poskytnutí mezinárodní platební karty Maestro Student a slevové karty ISIC. S ČSOB Studentským kontem navíc klienti mohou využívat některé služby za zvýhodněných podmínek. Kromě ČSOB Spořicího účtu a ČSOB Termínovaného vkladu je to i ČSOB Elektronické bankovníctví. Díky němu studenti vystačí po celou dobu jen s jedinou návštěvou pobočky. Během ní si nejen zřídí účet, ale zároveň vyzvednou batůžek s ledvinkou.

Kam na nejbližší pobočku?

Ostrava – Poruba,	Hlavní třída 703, 708 39 Ostrava-Poruba, info.ov-poruba@csob.cz
Ostrava – Hollarova,	Hollarova 5, 702 00 Ostrava, info.ov-hollarova@csob.cz
Ostrava – Nádražní,	Nádražní 10, 702 00 Ostrava, info.ov-nadrazni@csob.cz
Ostrava – Hrabůvka,	Horní 47, 700 30 Ostrava-Hrabůvka, info.ov-hrabuvka@csob.cz
Frýdek – Místek,	Masarykova 492, 738 21 Frýdek Místek - det.prac. - Ostravská 2125, info.frydek@csob.cz;
Haviřov,	Dlouhá třída 13, 736 01 Haviřov, info.havirov@csob.cz

Chcete, aby vám ČSOB připsala 200 tisíc korun na váš studentský účet?

Vymyslete co nejnápaditější slogan na téma „Pro bohatší studentský život“ a zašlete jej sms-zprávou ve formě **STIPKO znění sloganu** na číslo 9030906. Maximální délka celé zprávy je 160 znaků, cena sms je 6 korun včetně DPH. Každý zájemce může zaslat pouze jednu soutěžní zprávu. Technickým správcem soutěže je společnost ComGate a. s. Více informací včetně seznamu poboček, na nichž si můžete ČSOB studentské konto zřídit, najdete na www.csob.cz.

Skok přes kůži

Hornictví, a to nejen naše, má svůj historický základ v těžbě rud, tj. v dobývání drahých kovů – zlata a hlavně stříbra, ale také drahokamů a polodrahokamů. V českých zemích a na slovenském území byl ve středověku dostatek nalezišť těchto nerostů a některé z nich nabyly evropského významu. V posledních dvou staletích se k těmto klasickým surovinám přidala významná těžba černého i hnědého uhlí a uranu, a také nezanedbatelná těžba železných rud, ropy a zemního plynu. Připočteme-li k tomuto výčtu i hlubinnou a povrchovou těžbu keramických surovin a hmot pro hrubou i ušlechtilou kamenickou výrobu, můžeme směle tvrdit, že většina oborů lidské činnosti je závislá právě na hornictví.

K hornické práci ale patřily i chvíle pohody, odpočinku a předávání zkušeností v zápase s přírodou. Tak vznikají hornické cechy a hornické spolky. Tak vznikají hornické parády a slavnosti. Tak vznikají základy hornických tradic. Prý důležitost tohoto počínání pochopil i tehdejší panovník a „Na Horách Kutných v den Lucie v měsíci Octobru L. P. 1383“ povýšil hornická shromáždění (sese) na slavnosti, jejichž pořádání údajně povolil královským glejtem.

Na udržování a rozvoji starobylých hornických slavností a tradic na historickém území dnešní České republiky se zásadní měrou podepsali studenti Vysoké školy báňské, jediné vysokoškolské vzdělávací instituce v oblasti montánního školství. Od svého vzniku do r. 1945 sídlila Vysoká škola báňská ve starobylém hornickém městě Příbrami, v r. 1945 pak přesídlila do centra moderního hornictví – Ostravy. A tak rozlišujeme historii příbramskou a ostravskou.

Studentský národ měl dost času, vtípu a prostoru, starostí se mu dostávalo v míře jen nezbytně nutné, a navíc měl k dispozici starodávné hornické tradice. Ty hrály v životě studentů významnou roli. Úzkostlivě bylo stráženo, aby byly předávány v původním nezměněném podání a provedení vždy dalším a dalším mladším generacím. Hlavní starodávné hornické tradice byly povýšeny na slavnosti a byly neodlučně spjaty se všemi významnými událostmi v životě každého studenta. Tak například „imatrikulace“ byla spojena nástupem adepta studia báňského inženýrství na školu, při „skoku přes kůži“ či „ulku“ byl student představen široké obci hornické a hutnické a řádné a šťastné ukončení studia pak absolvent, již hotový inženýr, oslavil se svými přáteli „valetem“, při němž se rozloučil jak s nimi, tak i se svou vysokou školou, rodnou almae matris. Do plejády starobylých hornických tradic spadá i početná událostí neveselých, které se dělo v rámci pietní slavnosti nazývané „salamandr“. Ten byl pořádán krajiniským studentským spolkem u příležitosti rozloučení se se zesnulým jeho členem.

Tradice skoků přes kůži vznikla roku 1766 ve Freibergu a odtud se dostala na příbramské a leobenské učiliště. Smyslem působilého obřadu bylo zdůraznit vážnost stavovské pospolitosti a disciplíny, tolik důležité pro práci v dolech. Přítomnost nejvyšších hodnostářů akademie zvyšovala slavnostní atmosféru nezapomenutelnou po celý život. V životopisném pojednání přímého účastníka skoku přes kůži, Viléma Jičínského, je zapsáno datum jeho přijetí do hornického stavu, tímto datem se stal 6. listopad 1852. Z poznámky vyplývá, že nejpozději k tomuto roku tato tradice zakotvila v Příbrami.

Příbramská epocha skoku přes kůži pak pokračuje s přestávkami vynucenými válkami až

do přemístění VŠB z Příbrami do Ostravy usku-tečného v r. 1945.

Zásluhu na vzkrášení skokových tradic má především, bohužel již zesnulý, slavný semestr Luboš Cwik, docent Vysoké školy báňské v Ostravě a celá řada jeho pokračovatelů zánícených a milujících staré hornické tradice.

Novodobé skoky přes kůži jsou pořádány jednou ročně zpravidla v dubnu či květnu. Od září, resp. října, tj. od zahájení výuky na HGF VŠB-TUO se scházejí nejméně dvakrát měsíčně absolventi skoků minulých – slavní semestři z řad studentů a pedagogů HGF i inženýrů z praxe, ale také kandidáti skoků příštích – fuxové a fuxie – na společném hornickém večeru – šachtáku.

V průběhu historického vývoje hornických slavností vzniká postupně soubor pravidel, kterými se tyto slavnosti řídí. Z těchto pravidel vzniká posléze již zmíněný Pivní zákon. Pivním zákonem se nazývá souhrn všech zákonů a ceremonií hornických, většinou starobylých, kterých třeba přísně dbáti k udržení pořádku a povznesené nálady u „šachtáků“ čili „hornických večerů“ (§ 1 Pivního zákona). „Přitom je důsledně dbáno a využito všech prostředků k potlačení každého jednání, které by bylo na úkor všeobecnému veselí“ (§ 18 Pivního zákona).

V průběhu šachtáků jsou adeпти skoku přes kůži seznamováni s hornickými tradicemi, učí se hornickým karminám, ceremonielu skoku přes kůži a jsou vedeni k osvojování si všech náležitostí a vlastností nezbytných pro jejich vstup do hornické praxe. Přitom je kladen důraz na výchovu ke kázní, odpovědnosti, cílevědomé práci, ke vzájemnému vztahu. Součástí přípravy na skok přes kůži jsou i úkony, které musí fuxové a fuxie během šachtáků plnit. Mezi ně patří i vystoupit na hornickém večeru s „vědeckým pojednáním“, tzv. šváflem na předem zadané téma.

Každému skoku přes kůži předchází bezprostředně průvod fuxů a fuxií. Ten začíná vždy po dobrém obědě a prochází osídleným okolím skokové lokality za účelem nalezení slavného a vysokého nadlišáka schovávajícího se v jedné z početných krčem. Po strasti plněném, avšak systematickém prohledávání všech v okolí se nacházejících bister, barů, motelů, hotelů, pivnic, kaváren, vináren, restaurací atd. nemá nadlišák šanci zůstat utajený. Fuxové a fuxie jsou konečně svými dvěma noblfluxy přivedeni k nadlišákovu. Po raportu noblfluxů o průběhu hledání nadlišáka následují kontrolní otázky mající ověřit kvalitu noblfluxy přivázených letošních fuxů a fuxií. A pak už se slavný a vysoký nadlišák slituje a udílí habes pro odchod fuxů ke skokové noře. V zápětí již za zpěvu karminy „At' žije nadlišák!“ vyrazí průvod do své poslední části, kdy je nadlišákem usazeným pohodlně v bryčce bezpečně odváděn ke skoku. V průvodu vyhrává pravá, nefalšovaná hornická

Průvod fuxů vedený noblfluxy a slavným kantorem nalézne v jedné z krčem ukryvajícího se nadlišáka, od kterého všichni žádají, aby se průvodu ujal a přivedl ho šťastně ke skoku přes kůži

kapela spolu se skokovou smečkou vedenou kantorem, a tak se střídají písně typicky pochodové karminami hornickými a skokovými.

Průvod fuxů má před příchodem do nory ještě jednu zastávku, při které vzdává hold obětem těžké a nebezpečné hornické práce u příhodného objektu. Fux a fuxie – dva zástupci – položí k památníku kytičku a všichni pak společně zapívají karminu „Již opět z věže zaznívá“.

Teď už nás však vítá vstupní prostor kulturního domu oděný do zelenočerného, instalovanými tably, která nás informují o tom, které podniky participovaly letos na zajištění skoku přes kůži. Za šatnou je připravena prezentace, při níž dostane každý účastník připravený upomínkový balíček s pamětním listem, skokovou vlajčkou a odznakem, zpěvníkem hornických písní a nepostradatelným pivním pohárem zdobeným emblémem skoku přes kůži se znaky hlavních organizátorů. I zasvěceného účastníka při jeho vstupu do sálu okamžitě mile překvapí výzdoba skokové nory. Jevišťe samo je připraveno, prezidiální tablice je dosud prázdná, v popředí si hoví skokový sud, za ním zeje černá díra útěkové cesty, z níž – až nadejde čas – budou přicházet na jeviště fuxové a fuxie k vlastnímu skoku. Vše je hotovo, jen už začít.

Od zahájení skoku přes kůži v noře nás teď už dělí jen několik málo pivních minut, kterých je zapotřebí k seřazení a dekorování těch nejslavnějších semestrů. Ti budou přivedeni – k tablici slavných vysokých a čestných prezidií. Řízení úvodní sese se ujímá slavný semestr – zástupce Hornického spolku Prokop. Přivítá účastníky, představí jednotlivá slavná vysoká čestná prezidia a poděkuje všem, kteří se organizačně, materiálně či finančně podíleli na přípravě a průběhu letošního skoku. Po tomto úvodu už pod vedením dosud nejmenovaného kantora stoupá smečka, vzápětí celá sese a sálem – norou zaznívá nejslavnější z hornických karmin „Hornický stav budiž veleben“ – hymna všech horníků. Následuje krátký vítací proslav ředitele dolu. Na počest všech studentů, pedagogů a absolventů naší slavné alma mater opět stoupá sese a s ní slavnostní karmina „Gaudeamus igitur“ – další hymna všech studentů. Poslední krátký proslav má Spectabilis – děkan HGF VŠB – TU Ostrava.

Někdy se sesi daří přivolat zpěvem karminy „Kde je prezidium“ slavné vysoké a neomylné prezidium (SVNP) teprve až napotřetí. To lze přisoudit celkové zchátralosti SVNP a jeho slav-

Slavný a vysoký nadlišák konečně svolný usedá do kočáru a v čele průvodu směřuje ke skokové noře tj. velkému sálu kulturního domu Repre v Mostě

SVNP slavný semestr prof. Ing. Pavel Prokop, CSc. se svými adláty zleva Ing. Petrem Koničkem a zprava s RNDr. Jiřím Poláčkem, CSc. přijíjí na počest všech lomařů. Pod nimi je část významných účastníků 115. Skoku přes kůži, odleva prof. Ing. Pavol Rybár, CSc. děkan fakulty Berg z Košic, prof. Ing. Jaroslav Dvořáček, CSc., děkan HGF VŠB-TUO, generální ředitel MUS, a.s. p. Luboš Měkota a doc. Ing. Vladimír Kebo, CSc., prorektor VŠB-TUO, coby slavná čestná prezidia

Skokovou kůži před sudem, na němž pronáší své motto slavný semestr Kebo, drží dva z nejčestnějších účastníků sese. Zleva prof. Ing. Krystian Probiez, děkan Polytechniky Slezské v Glivicích a prof. Ing. Jaroslav Dvořáček, CSc., děkan HGF VŠB-TUO. Slavný a vysoký nadlišák čeká na skok adepta, aby ho posléze svou šavlí pasoval do cechu hornického

ných a vysokých adlátů – strážců jeho neomylnosti. Sese věnuje pozornost úvodním slovům SVNP, v nichž stručně vysvětluje hlavní ustanovení Pivního zákona a zmiňuje se o údajném zakladateli hornických tradic několika slovy z citátu „My, Václav, král český, markrabě moravský etc...“. A pak, ať je pořádek a Pivní zákon dodržován i u tablic, je nejmenováno 5 kontrárií. Hlavní moc nad zpěvem a karmínami je svěřena do rukou slavného kantora, který se stává hlavním dohlížitelem nad náležitou zpěvností sese.

Velice důležitou roli má na skoku slavné PIPO – pivní policie. Příslušníci jsou ze zákona pivního odpovědní za včasnou a dostatečnou roznášku masti – piva ke konzumentům u všech tablic sese.

Na počest jmenovaných funkcionářů skoku zaznívají (stoupají) postupně jednotlivé sloky karmíny „Ať žije prezidium!“ (adláti, kontrária atd.). Pak se však už u vchodu objevuje slavný a vysoký nadlišák a vehementně se dožaduje vstupu do nory. Dlužno říct, že to má rok od roku horší (ono je vůbec čím dál těžší žít lehkou). Prezidiální tablice totiž rok od roku méně slyší. A tak po chvilce tápání (jeden o voze, druhý o koze) a výmluv na údajně nefungující mikrofony SVNP konečně chápe, že nadešla chvíle, kdy jako každoročně je třeba nadlišákovi udělit „habeas“ – ano – pro vstup fuxů a fuxií do nory. Na počest úspěšného jednání nadlišáka zní sálem karmína „Ať žije nadlišák!“, při které nóblfuxové konečně přivádějí fuxy a fuxie ke středové fuxovské tablici. Povzbuzen karmínou, která jeho sluchu zní nejlépe, neponechává nadlišák nic náhodě a střelbitě žádá SVNP a sesi, aby mohl fuxy a fuxie přivést ke skoku. SVNP chvíli váhá – předstírá,

že zvažuje, ale nakonec vítězí zdravý rozum a skok je letošním fuxům zase povolen.

Na pódium se dostávají nejprve čestní lišáci a lišáčky a po jejich přijetí do cechu hornického teprve zaznívá slavná skoková karmína „Kahanec na palci“. Všichni fuxové a fuxie vedení nóblfuxy pochodují za zpěvu této karmíny sálem mezi tablicemi tak dlouho, až jsou již všichni přivedeni na jeviště. A tady konečně zaznívá nadlišákovy: „Fuxi, stupaj na sud, uchop, co ti po právu náleží (do levé ruky kahan, do pravé celůvku masti), řekni nám své jméno, příjmení, národnost a heslo!“ A poté: „Skoč!“

Kůži před sudem při skoku drží nejslavnější semestrí naší alma mater a hornických kutálišť, např. rektor, děkan, ředitel, představitelé báňské správy a další. Po skoku si každého fuxe přebírá jeho kmoťr, spolu se zapisují do skokové knihy a pak se každý vrací na své místo. Po posledním skočivším fuxovi hlásí nadlišák SVNP, že skok přes kůži je ukončen. Sálem burácí zpěv karmíny „Ať žijí semestrí!“ a novopečení semestrí při ni pochodují ke své tablici, aby opět zasedli na svůj „plac“. Pak jim SVNP povolí sejmout čepičky a na důkaz přijetí bývalých fuxů do cechu hornického zní slavná skoková karmína „Kamarádi, dolů sfářejme!“

V zápětí stoupá další významná skoková karmína „Snad je to přece jen možná věc“, která je symbolem toho, že si novopečení semestrí uvědomují, že by opravdu z nich něco mohlo být, když si již skočili přes kůži a byli tím přijati do hornické obce. Na počest novopečení semestrů a také proto, že celá sese cítí nějaké ujímání, přistupuje slavný a vysoký nadlišák ke svěcení diamantu. Asistují mu dva podkuřovači a hlavní PIPO. Nedílnou součástí je zpěv karmín.

Po přestávce, během níž se podává tradiční skokový guláš, pak program pokračuje pivním soubojem, přednesením švěflu, sčítáním semestrů, vyhlášením nejstaršího a nejmladšího účastníka sese, stoupají karmíny na počest zahraničních účastníků sese a konečně zaznívá ta karmína, kterou všichni nenávidí, neboť znamená konec sese, ale kterou všichni zároveň milují, protože je předzvěstí skoků a šachtáků příštích.

V programu každého skoku je zařazena pietní chvíle, kdy za zpěvu 3. sloky karmíny „Již opět z věže zaznívá“ připomíná prezidium sesi ty, kteří se zasloužili o uchování a předávání tradičního ceremoniálu, a kteří již bohužel nejsou mezi námi, připomene také ty významné semestry, kteří navždy opustili obec hornickou po posledním skoku přes kůži a vzdá čest všem horníkům, kteří během tohoto období přišli při výkonu svého hrdinného a čestného povolání o to nejcejnější – své životy.

Hlavními organizátory letošního 115. Skoku přes kůži byl Hornický spolek Prokop a HGF VŠB-TUO.

Z průběhu tohoto skoku přes kůži konaného dne 30. dubna v Mostě pod záštitou generálního partnera MUS, a.s., na němž bylo do hornického cechu přijato nových 22 členů z řad studentů VŠB-TUO, přinášíme několik snímků.

**Hana Martiníková
Petr Mierva
HGF VŠB-TU Ostrava
Foto: Ing. Petr Čížek, Ph.D.**

Literatura:
Košinek, R., Prokop, P.: Hornické tradice na Vysoké škole báňské v Příbrami a Ostravě. VŠB v Ostravě, 1994, 154s.
Matouš, J., Čížek, M.: Historie hornických tradic na VŠB v Ostravě a Příbrami. In *Sporník vědeckých prací VŠB v Ostravě*. 1988, 166s.

Do obce hornické byl také přijat děkan fakulty Berg z Košic, slavný semestr prof. Ing. Pavol Rybár, CSc.

Tak jsou přiváděni k rádnému skoku fuxové a fuxie Slavným a vysokým nadlišákem nóblfuxem „Digim“ a nóblfuxem „Jožinem“

„Rádným“ skokanům tj. fuxům a fuxiím drží kůži zleva slavný semestr Ing. Andrej Blažko, náměstek předsedy Českého báňského úřadu v Praze a závodní MUS, a.s., dlouholetý přítel hornických tradic z Mostecka Ing. Jaroslav Bažant

Úspěchy našich studentů potěší i pedagogy

Studium na VŠB-TUO je pro studenty naší školy stále zajímavější. Mohou své schopnosti a znalosti srovnávat nejen mezi sebou, ale také se studenty jiných škol. A nejsou to jen školy české, ale i zahraniční. Mezi takovéto každoroční akce pořádané Fakultou strojní a Hornicko-geologickou fakultou patří IX. ročník mezinárodní soutěže pro studenty vysokých škol STOČ 2004 (Studentská tvůrčí a odborná činnost).

Je pravdou, že zájem studentů o možnost utkat se s jinými sobě rovnými studenty většinou nevychází jen z nich samých, ale je posilován vydatnou podporou jejich pedagogů. Na základě dosažených výsledků můžeme směle říci, že znalosti našich studentů jsou velmi dobré, avšak jejich sebevědomí a ctizádost jsou naopak spíše malé. Když se je ovšem podaří správně motivovat, výsledky jsou nepřehlédnutelné.

Kdybychom se na letošní STOČ podívali řečí čísel, pak bychom obdrželi tento přehled:

Počet soutěžních prací	56
Počet zúčastněných fakult	9

vítězné práce, pěkné upomínkové ceny pro každého soutěžícího a hodnotné věcné přístrojové a programové vybavení pro jejich školící pracoviště (programovatelné automaty, frekvenční měniče, programový systém Promotic, ...). Patří jim naše poděkování za tyto investice do mladé technické generace a pracovišť vysokých škol. Vítězné práce byly dále odměněny finančními odměnami za první až třetí místo (2000, 1500, 1000 Kč v každé sekci) a věcnými cenami od sponzorů.

Aktivně soutěž sponzorsky podpořily firmy a společnosti:

ti. Z dvanácti soutěžících obsadil 2. místo Ivan Kedroň z FS se soutěžní prací na téma „Intranet v prostředí průmyslového podniku LG Philips – Displays Hranice“.

Dne 13. května se uskutečnila v rámci akce „Program XXXIX SESJI – Studentských kol naukových“ pod patronací Akademie Gorniczo-hutniczej v Krakově, soutěž studentských prací. Studenti naší školy se prezentovali v sekci Automatizace procesů. Práce Miroslava Balšánka z FS s názvem „Řízení laboratorních modelů pomocí číslicových regulátorů“ získala 1. cenu. 2. místo obdržel Pavel Bembenek s prací na téma „Zabezpečení a správa budovy pomocí GSM automatu“.

FEI a Fakulta informatiky a informačních technologií STU v Bratislavě organizovala 2. ročník mezinárodní soutěže studentských vědeckých prací a konferenci doktorandských vědeckých prací pod názvem STUDENT

Zúčastněné fakulty zaslaly do soutěže následující počty prací:

FS VŠB-TUO	15 prací
FEI VŠB-TUO	6 prací
BERG TU Košice	2 práce
FEI STU Bratislava	4 práce
AGH Krakow	2 práce
HGF VŠB-TUO	21 prací
SjF TU Košice	4 práce
VŠCHT Praha	1 práce
FT UTB Zlín	1 práce

Studenti mohli soutěžit v pěti sekcích:

- S1 Teorie a aplikace systémů řízení
- S2 Aplikovaná informatika
- S3 Počítačové řízení výrobních procesů s podporou SCADA/MMI a PLC
- S4 Aplikace měřicích a diagnostických systémů
- S5 Informatika v ekonomice

Protože se výuka stále více orientuje na praxi, má také u spolupracujících firem odpovídající podporu. Studentská soutěž STOČ 2004 by nemohla proběhnout bez výrazné podpory sponzorujících firem a organizací, které poskytly hodnotné peněžní ceny pro

PANTEK (CS), s. r. o. Hr. Králové – Wonderware distributor, ControlTech, s. r. o. Kolín – Allen-Bradley distributor, INGELECTRIC, a. s. Ostrava, AutoCont Control Systems, s. r. o. Ostrava, Microsys spol. s r. o. Ostrava, AMiT s. r. o. Brno, Spectris Praha spol. s r. o. – Brüel & Kjaer, NAM systems, a. s., Microsoft s. r. o. Praha, AB – CONTROL s. r. o. Brno, Severočeské Doly a.s. – Doly Nástup Tušimice, SmS VTSaP – KAKI Ostrava.

Nad celou soutěží převzali záštitu rektor VŠB-TUO prof. Ing. Tomáš Čermák, CSc., děkani pořádajících fakult: děkan FS doc. Ing. Petr Horyl, CSc., děkan HGF prof. Ing. Jaroslav Dvořáček, CSc. a děkan FEI prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.

Více informací a fotodokumentaci k letošní soutěži STOČ'04 je možné získat na internetu na adrese: <http://www.fs.vsb.cz/akce/2004/stoc2004/Welcome.htm>.

Na fakultě BERG Technické univerzity v Košicích proběhla 2. května 2004 obdenná soutěž studentských prací pod názvem Mezinárodní sůtaž ŠVOČ 2004. V sekci Riadenie technologických procesov se z VŠB-TUO rovněž zúčastnili dva studen-

EEICT 2004, a to dne 27. května 2004 na půdě Slovenské technické univerzity v Bratislavě. Z FS se této akce velmi úspěšně zúčastnili Michal Rybář s prací na téma „Využití mikrokontroléru ATMEL pro komunikaci s mobilním telefonem“ (sekce Telekomunikace) a Petr Jáníš s prací na téma „Řízení mechatrických systémů“ (sekce Automatizace a robotika). Oběma se podařilo umístit mezi třemi nejlepšími ve svých odborných sekcích.

Studentské odborné klání STOČ'2004, které proběhlo na naší škole, v Krakově, v Košicích a Bratislavě je už minulostí. Navázaly se nové kamarádké vztahy, prohlédli jsme si laboratoře a počítačové učebny, probrali jsme možnosti studia v našich městech a univerzitách. Všechny tyto zkušenosti a poznatky chceme využít ve výuce a při práci se studenty i v novém školním roce 2004/2005.

Ing. Renata Wagnerová, Ph.D.

Doc. Ing. Radim Farana, CSc.

Prof. Dr. RNDr. Lubomír Smutný

Katedra ATR Fakulta strojní

Dr. Ing. Oldřich Kodým

Institut ESŘ HGF

Foto: Doc. Ing. Radim Farana, CSc.

Co je to metoda SBRA?

V historii rozvoje projektování stavebních a strojních konstrukcí nebylo nikdy zaznamenáno tak závratné kvalitativní zdokonalování metod posuzování jejich spolehlivosti, jakého můžeme být svědky v současnosti. Počítačová revoluce a rozvoj informačních technologií spolu s vývojem teorií spolehlivosti vytváří předpoklady k zásadnímu přehodnocení metod aplikovatelných v projekční praxi při posuzování bezpečnosti, provozuschopnosti a trvanlivosti. Dosavadní přístupy, z pohledu uživatelů norem převážně deterministické, se jeví ve světle pravděpodobnostních metod podporovaných počítači jako zastaralé a překonané. Je úkolem vysokých škol reagovat na tento závratný kvalitativní vzestup pojetí posudku spolehlivosti ve výzkumu i ve výuce a připravovat nastupující generaci inženýrů k uvádění koncepcí odpovídajících éře počítačů do projekční praxe.

Uplatnění netradičních pravděpodobnostních metod vyžaduje především změnu myšlení projektantů spočívající v náhradě dosavadního myšlení deterministického myšlením pravděpodobnostním. Svět je definován náhodně proměnnými veličinami, je nutno učit se hodnotit tyto veličiny a analyzovat jejich vztahy, což platí též pro oblasti spolehlivosti konstrukcí. Pro metodu SBRA (Simulation-Based Reliability Assessment), tj. pro jednu z rozvíjených pravděpodobnostních metod, je uvedena změna myšlení výchozím postulátem. Už sedm roků je tato metoda předmětem výzkumu, vývoje, výuky a aplikací na VŠB-TU Ostrava ve spolupráci s Ústavem teoretické a aplikované mechaniky České akademie věd Praha a s domácími experty z ARTech Praha, VUT Brno a ČVUT Praha i z pracovišť v zahraničí.

Podstata metody SBRA je jednoduchá - veličiny vstupující do posudku spolehlivosti jsou vyjádřeny ne-parametrickým rozdělením, projektant analyzuje funkci spolehlivosti simulační technikou a vypočtená pravděpodobnost poruchy je porovnávána s hodnotou návrhové pravděpodobnosti, která je určena s přihlédnutím ke společenským a ekonomickým požadavkům, viz např. normy. Rostoucí úroveň výpočetní techniky dovoluje zrychlovat, zdokonalovat a rozšiřovat celý proces pravděpodobnostního po-

suzování spolehlivosti rozmanitých konstrukcí do oblastí nepřístupných dosavadním „klasickým“ metodám, na kterých jsou z hlediska posudku spolehlivosti založeny např. současné normy Eurocode.

K rozvoji metody SBRA významně přispívá dlouhodobá spolupráce zainteresovaných pracovníků několika fakult VŠB-TUO, což dokazují mj. závazné výsledky mezinárodního projektu Tereco (Leonardo da Vinci), třech úspěšně ukončených a dvou rozpracovaných interdisciplinárních projektů GAČR, dvě habilitace (J. Solaře na FAST a K. Kalába na FS), čtyř úspěšně obhájených doktorských prací (M. Guštara na FEI, A. Lokaje, M. Krejso a D. Pustky na FAST a připravená doktorská práce P. Praxe na FEI) i téma habilitační práce L. Václavka z FS. Slibně byla započata spolupráce s fakultami FBI, FS a FMFI.

Připomenutí zaslouží četné studentské práce na téma SBRA oceněné na fakultních i na vyšších soutěžích a zvláště též vystoupení studentů na domácích a mezinárodních konferencích. Ze zahraničních aktivit pracovníků VŠB-TUO lze připomenout přednes příspěvků přispívajících k rozvoji aplikací metody SBRA např. M. Krejso v Rumunsku, L. Václavka v USA, P. Konečného v Singapuru a A. Lokaje ve Finsku i plánované aktivní účasti na konferenci

D. Pustky v Číně, V. Křivého ve Španělsku a připravovanou účast M. Riegra na mezinárodních diskusích o posuzování spážených mostních konstrukcí. Rostoucí zájem o seznámení se s metodou SBRA projevují zahraniční experti, např. na delší dobu přijeli do ČR profesori A. Haldar a P. Tikalsky z USA, Dr. W.C. Li z Kanady a Dr. G. Alpsten ze Švédska. FAST byla garantem už pěti celostátních akcí (se zahraniční účastí) a spolu-garantem mezinárodního kolokvia Euro-SiBRAM zaměřených převážně na problematiku metody SBRA.

Trvalým dokladem o přínosu k rozvoji metody SBRA je aktivní spoluautorství třech desítek pracovníků, doktorandů a studentů VŠB-TUO na dvou průkopnických anglicky psaných knižních publikacích širších metodu SBRA ve třech kontinentech. Pozoruhodný seznam několika set publikací, zpracovaných převážně autory z VŠB-TU Ostrava a zaměřených na uplatnění a zdokonalení metody, nalezne zájemce na www.sbra-anthill.com spolu s vybranými výpočetními programy, databázemi a dalšími daty. Dříve zmíněné kolokvium potvrdilo významnou účast školy na rozvoji metody SBRA i správnost nastoupeného směru. Výuka spolehlivosti konstrukcí opírající se o metodu SBRA byla zařazena do učebních plánů FAST a je navrhováno též její začlenění do programu FS.

Metodu SBRA nelze považovat za zázračné řešení problematiky posuzování spolehlivosti konstrukcí, tato metoda je však nesporně mocným nástrojem spojujícím pracovníky, doktorandy a studenty školy při výzkumu a rozvoji moderních koncepcí aplikovatelných při posuzování spolehlivosti konstrukcí v projekční praxi. K uvedení SBRA do norem a do projekční praxe jistě přispějí absolventi studia a současní studenti VŠB-TU Ostrava na svých budoucích pracovištích.

**Prof. Ing. Marek Pavel, DrSc.
Katedra stavební mechaniky FAST**

INZERCE

**od 20. září
do 20. října**

JOB-centrum

**596 996 386, 596 914 178
603 451 105**

všechny brigády od

40,-

čistého na hodinu !

Proč studovat životní prostředí?

Každý z nás má tu moc, že může ničit, chránit či obnovovat. Záleží však na tom, co je prioritou našeho života, a tím do jisté míry všichni předurčujeme to, zda dar života poskytneme našim dětem i budoucím generacím a postaráme se, aby život na naší planetě nebyl dále devastován a posléze zcela nezániknul. Dnes má naše planeta více než 6 miliard obyvatel. Prognózy nejsou lichotivé.

Současný trend našeho způsobu života i jeho následky povedou ke katastrofě, pokud si neuvědomíme, že můžeme být skutečně šťastní a spokojeni jen v případě, že budeme žít v souladu se svým okolím a naše činnost bude pro veškeré tvorstvo méně destruktivní.

Pokud se budeme nadále velmi rychle přizpůsobovat pohodlnému způsobu života a na věci se dívat většinou z jednoho hlediska „co za to“, bude toto dědictví konzumní společnosti pokračovat a stejně rychle bude ohrožovat i naše životní prostředí. Člověk jako nejdomkonalejší a nejvyvinutější živá bytost na Zemi je nedílnou součástí přírody a zároveň je na přírodě závislý. Pro svou existenci potřebujeme od naší planety její tři složky – půdu, vodu a vzduch. Škody, které způsobujeme devastací těchto složek, se dají jen velmi těžko napravit.

Především rozvoj průmyslu, související následná poptávka po výrobě energie a doprava devastují všechno to, co je pro nás nepostradatelné – znečišťují půdu, vodu i vzduch. Průmyslový odpad, chemické látky a energie tak kontaminují širokou oblast, někdy i značně vzdálenou od zdroje znečištění. Skládky odpadu obsahující chemikálie postupně zamořují vodu a půdu, a tak se řada z těchto škodlivých látek dostává do naší potravy nebo do pitné vody. Kyselý déšť, jako důsledek znečištění ovzduší, pak zasahuje obrovské plochy lesů, působí zhoubně v oblastech jezera a vodních toků a ničí takto živou přírodu. Souhrnně lze říci, že problematika ochrany životního prostředí úzce souvisí s rozvojem průmyslu.

K překonání negativního stanoviska zhoršujícího se stavu nám může pomoci touha něco změnit. Budou prospěšni všichni ti, kte-

ří jsou obdařeni darem myšlení a vědění, ochotou seznamovat se s novými metodami a postupy a schopností přeměnit duševní bohatství v hmotné. Abychom mohli být ještě více prospěšnými, to předpokládá být znalci a odborníky. Náročnost a složitost problematiky představuje zvládnutí integrální disciplíny, slučující poznatky jak z oblasti ekologie, tak z rozsáhlých oblastí mezioborových, přírodních i společenských věd včetně průmyslových činností a jejich technologií.

Životní prostředí se dostává v posledních patnácti letech stále více ke slovu nejen ve společnosti, ale i na školách. Studentům je nabízeno široké spektrum studijních oborů a příležitostí. Mnozí se domnívají, že na technických vysokých školách by se problematice životního prostředí neměla věnovat přílišná pozornost. Ráda bych jim v tomto případě oponovala, že snad nikoho ještě nezahubilo to, že neznal Fourierovu řadu či Stokesův zákon, ale průmyslovou činností znečištěné prostředí ohrožuje každodenně veškeré tvorstvo naší planety. Je proto etickou a morální povinností zapojit do řešení ochrany naší Země co nejvíce populace.

VŠB-TU Ostrava prošla v porevolučním období mnohými změnami, vznikly nové obory, nové katedry i nové fakulty. Vývoj oboru ochrana životního prostředí je na naší škole spojen především se jménem pana prof. Ing. Miloslava Herčíka, CSc. Byl to právě on, kdo vystihl důležitost problematiky, měl největší podíl na vzniku a charakteru studia, stál u zrodu předmětů souvisejících s problematikou životního prostředí a vytyčil z teoretického a metodologického hlediska podstatné rysy výuky ekologie na ško-

le s technickým zaměřením. Jeho zásluhy o propagaci oboru jsou nesporné a stále mu patří významné místo na naší škole, neboť je dodnes vědecky činný. Své mnohaleté zkušenosti a vědomosti předává nejen v pedagogickém procesu studentům, ale jako výborný vypravěč a vynikající odborník se prezentuje literární činností. Právě před prázdninami vyšla v nakladatelství Montanex, a.s. kniha „111 otázek a odpovědí o životním prostředí“, v níž pan prof. Ing. Miloslav Herčík, CSc., jemu vlastním způsobem, formou otázek a odpovědí, řeší problematiku životního prostředí. Křest knihy přijal pan senátor prof. Ing. Václav Roubíček, CSc., Dr.h.c. a konal se 10. května v salónu menzy VŠB-TUO. Dovolím si při této příležitosti mu popřát, aby jeho aktivity neupadly v zapomnění, životní prostředí, v rámci studia na naší škole, doznalo dalšího rozmachu a pan profesor, aby našel co nejvíce pokračovatelů.

Vyzbrojeni silnou vůlí, pozitivními morálními vlastnostmi, vnitřním porozuměním se pak budeme moci reálně podílet na zlepšení životních podmínek pro lidskou existenci, neboť nepostačí, že mnoho víme a umíme. Je třeba osvojit si umění, abychom dokázali nabytých vědomostí a schopností využít k jinému upozornit, upozornit na to, že máme vědomosti, jež mohou být využity. Musíme mít ohledy na společnost, v níž žijeme, cítit zákony světské i přírodní. S pocitem vlastní zodpovědnosti nejen za náš osud, ale i celého tvorstva na naší planetě tak vytvoříme další bezpečná stanoviště. Člověk však jako jedinec musí zůstat ve svém srdci a mysli věren sobě, neboť je to on sám, kdo si buduje existenci a musí si pomoci a jen kdo si sám pomůže, tomu pomáhají i ostatní.

Je třeba podnikat krůčky a kroky k záchraně budoucího života, aby nebyl spáchán facinus contra posteritá (zločin proti budoucnosti).

Soňa Krejzková

Katedra ochrany životního prostředí v průmyslu

České akademické hry 2004 – Praha

Myšlenka uspořádat České akademické hry jako olympiádu vysokého školního sportu vznikla před třemi lety na VUT v Brně. Přímo v Brně tuto myšlenku podpořilo vedení VŠB-TU Ostrava a KTVS VŠB-TUO spolu s Ostravskou univerzitou uspořádaly 2. ročník Českých akademických her. Jistě vzpomínáte na těch šest nádherných slunečných květnových dní, kde na všech našich sportovištích probíhaly sportovní soutěže za velké účasti a podpory diváků.

Her v Ostravě se účastnilo 1700 studentů z 26 vysokých škol České republiky. Všichni velmi kladně hodnotili náš sportovní areál a také fakt, že jsme všem účastníkům zajistili ubytování na kolejích v Porubě. Tím ČAH 2003 splnily nejen sportovní, ale i společenské poslání.

V Praze byla právě nejednotnost ubytování a velká roztržičnost sportovišť největším mínusem. Přitom Praha hostila re-

kordních 2 700 sportovců v jednatřiceti sportovních disciplínách.

Naši akademici získali v obrovské konkurenci šesté místo z 31 zúčastněných vysokých škol České republiky. Je to skvělé umístění, naši reprezentanti získali celkem 41 medailí, z toho 17 zlatých, 11 stříbrných a 13 bronzových. Upřímně děkujeme všem, kteří se ČAH 2004 zúčastnili, za vzornou reprezentaci VŠB-TUO.

Děk patří také vedení školy a vedení jednotlivých fakult VŠB-TUO za stálou podporu akademického sportu. Stává se tradicí, že nejúspěšnějším sportovcům – medailistům osobně poděkuje děkan příslušné fakulty. Také tato skutečnost nepochybně přispívá k dobrému věhlasu sportu na VŠB-TUO.

RNDr. Irena Durdová, Ph.D.

KTVS

Foto: archiv

Mezinárodní den dětí pro děti s mentálním postižením

1. června 2004 uspořádala Katedra tělesné výchovy a sportu pro děti Speciální školy s mentálním postižením – Ostrava-Vítkovice dopoledne plné her a zábavy.

Podobnou akci jsme pořádali poprvé, tedy bez žádných dřívějších zkušeností. A musíme přiznat, že jsme měli menší obavy z toho, jak nás děti (6–25 let) pro ně v cizím prostředí přijmou. Ale hned při vstupu do vestibulu naší budovy se ukázalo, že obavy byly úplně zbytečné. Vívalo nás 18 rozjařených veselých dětí plných očekávání a s nimi 9 vychovatelů zmíněné školy. Připravili jsme pestrý program plný tance, soutěží, her a kreslení.

Zapojení dětí, jejich spolupráce, nadšení a

elán, se kterým se všeho účastnily, bylo úžasné. Hned jsme se stali kamarády a okamžitě nás napadlo, že se budeme vidat častěji.

Děti si od nás odnesly dárečky v podobě relaxačních míčů, které se jim u nich ve škole určitě budou hodit. S ředitelem školy Mgr. Šedým jsme se dohodli, že se s dětmi opět setkáme u nás na katedře v prosinci u vánočního stromčku.

RNDr. Irena Durdová, Ph.D.

KTVS

Foto: archiv

Sportovní den VŠB-TUO

Katedra tělesné výchovy a sportu uspořádala dne 11. 5. 2004 Sportovní den. Těžištěm sportovních aktivit se stala porubská sportoviště naší vysoké školy. Kuželky, squash, horolezectví a plavání proběhly v pronajatých prostorách. V předvečer

Sportovního dne se uskutečnil noční orientační běh dvojic v „Šervůdu“. Sportovní nabídka byla bohatá a tak se každý zaměstnanec, pedagog i student, mohl zúčastnit soutěže ve sportovním odvětví, které je mu nejbližší nebo je pro něj atraktivní.

Sportovního dne VŠB-TUO se zúčastnilo 890 studentů, pedagogů a zaměstnanců, kteří využili pestré nabídky KTVS a přišli si zapsportovat v 18 sportech (noční orientační běh, aerobik, badminton, basketbal, beach volejbal, fitness centrum-silový trojboj a čes-

ká páka, fotbal, horolezectví, kuželky, minigolf, nohejbal, plavání, squash, stolní tenis, šipky, tenis, veslování a volejbal).

Mgr. Milena Černá, Mgr. Pavel Tušil

KTVS

Foto: archiv

Novinky z INFOCENTRA VŠB-TUO

Hlavním úkolem studentské organizace INFOCENTRUM VŠB-TUO je navazování kontaktů mezi budoucími absolventy a jejich potencionálními zaměstnavateli. Největší cílovou skupinou INFOCENTRA jste pro nás proto vy, studenti naší Alma-Mater.

Bližší seznámení s aktivitami INFOCENTRA můžete nalézt na našich webových stránkách <http://ic.vsb.cz>, kde kromě článků a fotografií z akcí pořádaných INFOCENTREM najdete např. také elektronickou verzi časopisu, který právě držíte v ruce.

Naše činnost je vyvíjena po celý rok, a proto vám dnes přinášíme informace pouze o některých zajímavých aktivitách, které se udály právě v době mezi uzávěrkami posledních dvou čísel Akademika. A že jich nebylo málo...

Open Day v Celestice

V březnu na personalistické akci Symbióza 2004, kterou na VŠB-TUO pořádá INFOCENTRUM, pozvali zástupci společnosti Celestica studenty na tradiční „Open Day“ v této společnosti.

Celestica se nachází v Ráječku u Blanska a je jednou ze 40 poboček společnosti s hlavním sídlem v kanadském Torontu. Celestica je přední celosvětovou společností, která působí v oblasti poskytování služeb v elektronickém průmyslu, především v osazování desek plošných spojů. Pro osazování používá SMT technologii s povrchovým pájením součástek a jejími předními zákazníky jsou např. společnosti Nokia, Dell, IBM.

Dne 27. dubna 2004 byli studenti, kteří se dopředu nahlásili na INFOCENTRU, dopraveni do Ráječka, kde se celé výpravy ujala slečna Lenka Skočková, která nejprve podala informace o struktuře a cílech společ-

INFOCENTRUM VŠB-TUO

INFORMACE NEJEN PRO STUDENTY

nosti. Po všeobecném úvodu přišla na řadu odborná témata. Zvláště studenty FEI zaujaly novinky o testování a horlivými posluchači informací z oblasti jakosti pak byli především studenti FMML.

Dalším bodem návštěvy byla prohlídka výrobního procesu, kde se studenti seznámili s praktickým použitím všech metod, které byly předtím představeny.

Na závěr dostali studenti možnost diskuse o odborných záležitostech a především o výběrovém řízení a možnostech uplatnění ve společnosti Celestica.

Seminář o mužsko-ženské komunikaci

V květnu letošního roku se v prostorách VŠB-TUO uskutečnil velmi zajímavý seminář s autorem čerstvé knižní novinky „Proč ženy muže (ne)chápou“ Ing. Davidem Gruberem. Tématem byla mužsko – ženská komunikace a možná proto sem někteří účastníci zaměřili, aby hned druhý den vyzkoušeli získané poznatky v běžném životě.

Dorazily také páry chtivé vyjasnit si ně-

kteří problémové situace, které nastávají i v blízkých vztazích. Po počátečním ostychu se seminář stával čím dál více spontánnější a řada věcí teoreticky uvedených byla potvrzena dokládáním životních zkušeností účastníků.

Díky tomuto semináři se určitě zkvalitnil pohled obou pohlaví na sebe navzájem a účastníci semináře se budou v budoucnu chovat k těm „druhým“ s větším pochopením.

Léto s Davidem Gruberem

Hlavní společnou aktivitou INFOCENTRA a Ing. Davida Grubera (odborník v oblasti využívání technik duševní práce) byl již 11. ročník kurzu „Léto s Davidem Gruberem“, který každý rok o prázdninách probíhá na půdě VŠB-TUO.

Letošní léto můžeme označit za rekordní v počtu účastníků, protože se během týdenního kurzu vystřídalo na 60 účastníků z celé ČR a Slovenska. Společně se všichni pustili do zvládání racionálního čtení, komunikace a jak se efektivně učit cizí jazyk.

Tematickým zpestřením byla účast Ing. Zdeňka Malánika významného experta v oblasti krizové komunikace v nejnáročnějších případech. Na probíranou tematiku navázal praktickými postřehy z oblasti sebeobrany.

Podle zjištěných ohlasů byli všichni zúčast-

Generální partneři

Procter&Gamble

KPMG

Další významní partneři

Deloitte

ERNST & YOUNG
Quality in Everything We Do

KB

KRAFT

OSRAM

PHILIP MORRIS ČR

TCHAS

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

VOKD
akciová společnost

GTS international

nění potěšení úrovní kurzu, přátelským a neformálním vystupováním lektora a také skvělou organizací.

A pro úplnost nakonec dodáváme adresu www.gruber.cz, kde mohou zájemci o tuto problematiku získat více informací.

On-line databáze firem na webu

Díky vývoji informačních technologií už nemusí zájemci o aktuální nabídku firem spolupracujících s INFOCENTREM chodit nebo volat na naši kancelář. Nyní již stačí být pouze připojen k Internetu.

Během letních měsíců jsme totiž zprovoznilí na našich webových stránkách [http://](http://ic.vsb.cz)

ic.vsb.cz v sekci pro studenty on-line databáze firem INFOCENTRA, kde firmy průběžně umísťují své nabídky týkající se především nabídky pracovních pozic, ale také praxí atd.

On-line dotazník pro studenty na webu

Studenti 3.-5. ročníků, kteří chtějí mít možnost být osloveni některým z prestižních zaměstnavatelů, se registrují do databáze studentů INFOCENTRA. Z údajů, které nám poskytnou, si pak firmy na základě kvalitativních filtrů vybírají ty, kterým chtějí naším prostřednictvím zaslat svou nabídku.

A právě těmto studentům vycházíme opět

vstříc prostřednictvím našich webových stránek <http://ic.vsb.cz>. V sekci pro studenty najdou zájemci on-line dotazník, který v pohodlí u svého počítače vyplní, nebo zde pouze aktualizují své předešlé záznamy.

Odpadá tak ruční vyplňování a nošení dotazníků na vybrané místa (pokud však chce zájemce vyplnit dotazník klasicky, pak prosíme přinést vyplněný dotazník na kancelář INFOCENTRA na kolejích (E320) nebo do obchodu SUS, příp. vhodit do schránek INFOCENTRA na každé budově kolejí).

Ing. Roman Kozel, Ph.D.

Prezident INFOCENTRA VŠB-TUO

Foto: archiv

Snažme se pro budoucnost...(2.)

(Osobní výpověď)

Velmi dobře si uvědomuji, že jsme všichni „jenom lidé“ se všemi svými plusy i mínusy. S čím bychom ale měli (bez ohledu, jakou pozici v akademické obci zastáváme), vyjeme-li z prvotního momentu, tj. že jsme pedagogové, věst účinný souboj, tj. s nadvládou stereotypů. **Nebát se nového, akceptovat změnu a tuto, když je to zapotřebí, přímo iniciovat.** Považuji to za jeden ze zdrojů efektivního směřování k tomu, čemu říkáme pokrok. Je to všechno, dle mého soudu otázka našeho osobního přístupu - **nebýt pohodlnými.** Dokázat opustit tzv. „zlatou střední cestu“. Není to jednoduché, ale již v minulosti Jaroslav Ježek, v jedné ze svých písní, říká: „...zlatá střední cesta je vyšlapaná a tráva po krajích je vyžraná a všichni osli co tu šli, vypáslí všechno, co našli, poslední stéblo trávy slupky krávy...“. Vyhrávat souboj se stereotypy znamená akceleraci procesu zkvalitňování činnosti naší vzdělávací instituce.

Ráda bych k předchozímu připojila ještě některé své pocity, které se v mém uvažování o potřebě vzdělanosti pro kvalitu života mění v určité výchozí principy pro každý prožitý den.

Velmi často je dnes diskutován (na stránkách odborné literatury) problém hodnotové orientace jednotlivců či skupin, která vypovídá o kvalitě společnosti. Realizuje se řada výzkumů, zpracovávají se modely hodnotové orientace moderního člověka či moderní společnosti. Já se pokusím naznačit či modelovat efektivní hodnotovou orientaci subjektů naší akademické obce, kterou si troufám nazvat (tady si půjčuji terminologii z křesťanství) „**desatero pro pedagogy a studenty**“.

Nejdříve však zdůrazňuji, že nechci nikomu nic kázat, nikomu nic vnucovat. Jde o model, jde o východisko. Pokud nesu „dříví do lesa“ omlouvám se. Pokud tomu tak není a něco se přeče jen tzv. „zadrápne“, a to ať už u pedagogů či studentů, potěší mě to. Nu a jak to vidím? V těchto konkrétních přístupech pedagogické práce, ke studiu, k řídicí práci:

- náročnost k sobě jako předpoklad pro uplatnění náročnosti k druhým

- permanentně se vzdělávat (nejúčinnější obrana proti jakékoli nežádoucí manipulaci)
- pozitivně přistupovat k „novému“
- být odpovědným (předpokladem je důslednost)
- opustit jakoukoli povrchnost
- respektovat partnerský vztah k jiným subjektům
- být vstřícným k potřebám druhých
- při sebehodnocení neobelhávat sám sebe
- ve vztahu pedagog student potlačit jakékoli projevy arogance, vnímat tento vztah jako partnerství, ve kterém každý ze subjektů je nositelem své pozice
- být tvořivým (ono desáté „příkázání“ lze považovat současně za východisko i důsledek naplnění předchozích devíti).

Je to bezesporu náročný individuální program, ale určitě realizovatelný. A to je podstatné. Vždyť tvořivý přístup lze jednoduše vyjádřit takto: „**kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce hledá důvody**“.

Moc si přeji, aby kvalitní perspektivní pedagogové neopouštěli naší vysokou školu. Osobně si vážím každého pedagoga, studenta i provozního pracovníka školy, který se dokáže o sobě a svém poslání na naší škole zamýšlet, kterému principy desatera nejsou cizí. Věřím, že těch je většina. I když si uvědomuji, že víra ještě není vědění.

Přesto, že naše vysoká škola dosahuje v řadě oblastí trvale vynikající výsledky, určitě je stále co zkvalitňovat. V opačném případě bychom asi popřeli tezi o vývoji společnosti.

Nevim, do jaké míry se mi podařilo vyjádřit mé rozhodující pocity, které mě dnes provázejí. Pokusila jsem se o to podstatné.

Dovolte mi ještě malou úvahu. Jsem přesvědčena, že naše vysoká škola má dobrou perspektivu pro pedagogy i studenty, pro pedagogickou i vědeckou kariéru všech, kteří tvoří naši akademickou obec. I pro kariérní dráhy našich absolventů. V této souvislosti mne znepokojuje, že nedostatečné finanční zdroje pro ohodnocení individuálního výkonu, či pro komplexní rozvoj naší instituce, mohou být v některých případech důvodem, pro který někteří pedagogové opustí naši akademickou

obec. Eventuálně zůstanou, ale upadá jejich osobní zaujetí (snad mohou použít i termín nadšení) pro pedagogickou i vědeckou činnost. Za mimořádně závažnou považuji tu skutečnost, že zvláště mladí kvalifikovaní pedagogové se vzdávají pedagogické kariéry, protože pocítují onu nedostatečnost materiálového zázemí pro sebe a své rodiny. Je to vážný problém, který samozřejmě chápu. Dnes diskutované problémy financování vysokého školství jsou zřejmé. Při uvažování této skutečnosti se do jisté míry oslabuje v některých chvílích můj příslušný optimismus (výchozí základní celoživotní postoj). Dostatečné materiální zázemí – nikoli v iracionální podobě - pro činnost školy osobně vnímám jako pojistku pro rozvoj duchovního rozměru vzdělávání. Domnívám se, že jedině tak bude v budoucnu možné dosáhnout toho, aby „**rozměr duchovna“ přehlušil v našem vědomí „rozměr materiálna**“. To samozřejmě při naplnění rozumného (racionálního) požadavku materiálových potřeb. Rozumná společenská spotřeba je garancí uchování této planety pro budoucí generace. To platí bezzbytku i pro naši vzdělávací instituci Vysokou školu báňskou – Technickou univerzitu Ostrava.

V této souvislosti ještě malé osobní vyznání, ke kterému jsem dospěla díky vlastním životním zkušenostem. Aniž bych cokoli ze současných problémů nedostatku zdrojů podceňovala. **Je úžasně naplňovat čas v zaměstnání práci, která nás baví a tím uspokojuje. V opačném případě je to utrpení, a to i za předpokladu materiálního dostatku.**

Dovolte mi závěr, ve kterém chci vyslovit své veliké přání za sebe a určitě za mnohé ostatní kolegyně a kolegy. „**Snažme se u sebe o člověčí rozměr. Bud' me obyčejnými lidmi s neobyčejným lidstvím. Možná, že potom dokážeme pozitivně přispět budoucím generacím.**“

Snažme se pro budoucnost...

JUDr. Věra Řeháková

Katedra společenských věd

Autorka článku „Snažme se pro budoucnost...(1.)“ se zdvořile omlouvá všem čtenářům za textové nedopatření v 1. části (Akademik čís. 4/2004), kde byl chybně uveden název Univerzity Komenského v Bratislavě.

PREMIÉRY

- 30.9. **Holky to chtěj taky 2**
Slavici v kleci
Tatínek
Vesnice
- 7.10. **Bournův mýtus**
Company
Jaro, léto, podzim, zima... a jaro
Touching the Void
- 14.10. **Carmen: Divoká vášeň**
Duše jako kaviár
Příběh žraloka
Vybíjená
Anakonda: Honba za krvavou orchidejí
Zápisník
- 21.10. **Collateral**
La Mala educación
Purpurové řeky 2: Andělé apokalypsy
Touching the Void
- 28.10. **Sky Captain and the World of Tomorrow**
Protivný sprostý holky
Okresek 49
Vymítač ďábla: Zrození
- 4.11. **Vetřelec vs. Predátor**
The Manchurian Candidate
Snowboardáči
Malý černý deník
- 11.11. **Wimbledon**
Moje matka je na holky
Open Water
The Last Shot

Apartmán
Cellular

- 18.11. **Milenci a vrazi**
The Forgotten
Mariages!

30. 9. Vesnice

Na první pohled působí tato vesnice jako krásné a klidné místo. Její obyvatelé žijí harmonickým životem v téměř idylickém prostředí. Úzce spjatou komunitu však neustále pronásleduje strach ze záhadných příšer, které přebývají v okolních lesích - strach natolik silný a skličující, že se hranice vesnice nikdo neodvážil překročit. Když ale svéhla-vý a odhodlaný Lucius Hunt (*Joaquin Phoenix*) neodolá svodům neznámého prostředí a navzdory varování ze strany vůdce vesnice Edwarda Walkera (*William Hurt*) i své matky Alice (*Sigourney Weaver*) se do tajemného lesa vydá, začíná hrozit nebezpečí, že jeho odvážný čin navždy změní budoucnost celé vesnice.

Foto: Falcon

Soutěž o ceny

Rekapitulace otázek a odpovědí z minulého čísla:

1. Společnost TCHAS získala v roce 2003 dvě významná ocenění v oboru „**Stavba roku 2003 v České republice**“ a „**Fasáda roku 2003**“.
2. Stavební fakulta byla na VŠB-TUO založena roku **1997**.
3. Nová expozice v Geologickém pavilonu byla realizována díky věnované kolekci sbírkovému fondu VŠB-TUO bývalým pedagogem **prof. Ing. Jaroslavem Havelkou, CSc.** a čítá **241** kusů vzorků.

A kdo vyhrál?

1. cena: od společnosti TCHAS
Zuzana Priečková
2. cena: lístky do multikina Cinestar
Marek Sušil
3. cena: společnosti GTS international
Jana Potočková
4. cena: lístky do kina Průvan
Kamil Hrubý

Výhry si vyzvedněte do **13. 10. 2004**, jinak propadnou, což by byla jistě škoda.

Pokud i vy chcete mít šanci příště vyhrát, odpovězte na naše dnešní soutěžní otázky:

1. **Jaké výročí si letos připomínají Trinecké železářny, a.s.?**
2. **Kolik korun získá autor nejzajímavějšího sloganu na téma „Pro bohatší studentský život“?**
3. **Jakého umístění mezi vysokými školami dosáhli sportovci naší univerzity na letošních Akademických hrách v Praze?**
Své správné odpovědi pošlete e-mailem, noste na INFOCENTRUM VŠB-TUO, resp. do obchodu SUS nebo je vložte do schránky, které jsou umístěny na kolejkách s označením:

AKADEMIK
INFOCENTRUM

nejpozději však do **29. 10. 2004**. Jména výherců se dozvíte v příštím čísle.

Kdo věnuje ceny do soutěže tentokrát?

TRINECKÉ ŽELEZÁŘNY

GTS international

-jaz-

Kino Průvan promítá v sále KTVS. (budova Katedry tělesné výchovy a sportu v areálu kolejí).

28.-29.9. ČESKÝ SEN

První česká filmová reality show. Studenti pražské FAMU objednali kampaň na slavnostní otevření fiktivního hypermarketu ČESKÝ SEN...

5.-6.10. JAK BÁSNÍCI NEZTRÁCEJÍ NADĚJI

19.-20.10. NON ULTRAS PLUS

26.-27.10. 50X A STÁLE POPRVÉ

2.-3.11. HOREM PÁDEM

Vzájemně se prostupující tragikomické příběhy o osudovém ztracení a nalézání lásek, přátelství, rodin, rodičů a dětí navzájem.

9.11. MŮJ SOUSED ZABIJÁK 2

16.11. SILNÝ KAFE

KPMG

**Příležitost
pro absolventy VŠ**

KPMG je celosvětová síť poradenských společností, jejichž cílem je vytváření hodnot využíváním informací, znalostí jednotlivých odvětví a jejich trendů.

V České republice působí KPMG od roku 1990. V současné době má 550 zaměstnanců a kanceláře v Praze, Brně, Českých Budějovicích a Jablonci nad Nisou.

KPMG v České republice poskytuje služby v oblasti auditu, daňového poradenství, řízení rizik a poradenských služeb a finančního poradenství.

Celosvětově KPMG zaměstnává téměř 100 000 pracovníků působících ve 148 zemích.

KPMG Česká republika přijímá absolventy VŠ na pozice:

- asistent auditora
- asistent daňového poradce

Nabízíme Vám zajímavou a samostatnou práci v prestižním a moderním oboru, kontakt se špičkovými odborníky, prostor pro týmovou i samostatnou práci, možnost dalšího vzdělávání a tím i příležitost k dalšímu osobnímu i kariérovému růstu.

Výběrové řízení proběhne na jaře 2005.

Kontakt:
KPMG Česká republika, s.r.o.
Pobřežní 1a
Praha 8

Jan Charous
Recruitment Specialist
Tel.: +420 222 123 171
Fax: +420 222 123 338
jcharous@kpmg.cz

www.kpmg.cz